Jaargang 108. Vrijdag, 12 October 1849. No. 82.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat het KIEZERS-COLLEGIE dezer Stad, op den 6den dezer maand zijnde bijeengekomen, tot het vervullen van de RAADSPLAATS, opengevallen door het, op het daartoe gedaan verzoek, verleend eervol ontslag aan den Heer J. ROMAN, tot Lid van den Raad heeft benoemd den Heer Mr. GUSTAAF WILLEM HENDRIK Baron VAN IMHOFF, Burgemeester dezer Stad, als zoodanig bij Koninklijk Besluit van den 23sten December 1848, no. 4, buiten den Raad benoemd; en dat dezelve, in de Raadsvergadering van den 10den dezer, den bij art. 60 van het Reglement voor het Bestuur dezer Stad voorgeschreven eed heeft afgelegd en vervolgens als Lid van den Raad zitting heeft genomen.

En opdat deze Notificatie kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve worden gedrukt en aangeslagen en in de *Groninger Courant* geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 11den October 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, in aanmerking nemende, dat, ingevolge kennisgeving van de PLAATSELIJKE COMMISSIE van GENEESKUNDIG TOEVOORZIGT, de CHOLERA in deze Stad heeft OPGEHOUDEN te HEERSCHEN, brengen, overeenkomstig de MAGTIGING door den RAAD, bij het slot van het Besluit van den 4den Julij l.l., no. 5, verleend, ter kennis van degenen, wie zulks aangaat, dat de WERKING van dat BESLUIT, te rekenen van en met MAANDAG, den 15den dezer maand, wordt opgeheven, en dat diensvolgens geene VERPLEGING van ZIEKEN, zelfs binnen, hetzij buiten het STADS ZIEKENHUIS, meer **voor rekening van de Stad** zal plaats hebben, maar volgens den gewonen regel zal geschieden ten KOSTE van de betrokken DIAKENIËN, met uitzondering van die CHOLERA-LIJDERS, die op dat tijdstip nog onder behandeling zijn.

En opdat deze Notificatie kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve worden gedrukt en in de *Groninger Courant* geplaatst.

Gedaan te *Groningen*, den 8sten October 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: L. B. LOHMAN.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen het navolgend BESLUIT van den Raad dezer Stad ter kennis van de Ingezetenen:

„ Woensdag, den 10den October 1849.

„ De Raad der Stad *Groningen*, — gelet op de gelukkige verandering van omstandigheden, volgens welke de vreesselijke Cholera, na ettelijke weken onze Stad te hebben bezocht, heeft opgehouden te heerschen, —

„ Heeft besloten, Burgemeester en Wethouderen te verzoeken, ter kennis der Ingezetenen te brengen:

„ 1) „ Dat van den 25sten Junij 1849 tot heden door de „ GENEESHEEREN in deze Stad zijn aangegeven 1451 „ PERSONEN als door de CHOLERA aangetast; dat daarvan 703 zijn overleden en 748 hersteld; dat alle onvermogenden, door de ziekte aangetast, voor STADS REKENING van GENEESMIDDELEN zijn voorzien; dat buitendien in het STADS ZIEKENHUIS zijn opgenomen alleen die zulks verlangden, en dien ten gevolge daarin zijn verpleegd 194 Cholerazieken, waarvan 99 zijn overleden en 95 hersteld;

„ 2) „ Dat de Raad, met dankbare hulde aan den Allerhoogsten, openlijk zijnen dank betuigt aan de GENEESHEEREN voor hunnen hoogstloffelijken en volhardenden ijver in de dagen van gevaar aan den dag gelegd; aan de COMMISSIE voor de CHOLERALIJDERS, die de verzorging der kranken en der bezochte Huisgezinnen vrijwillig heeft op zich genomen, met overleg heeft voortgezet en onvermoeid heeft volgehouden; aan de ARMBESTUREN, die, nimmer moede om hun lastig werk te volbrengen, zoover de middelen reikten, hulp en ondersteuning hebben verleend; aan de INGEZETENEN dezer Stad, die milde offers hebben gebragt, om de middelen te verstrekken, ten einde de lijdenden en treurenden van het noodige werden voorzien en gebrek en armoede werden gelenigd of die door troost en opbeuring de gedrukten hebben bemoedigd; aan allen eindelijk, die tijd en zorg hebben besteed tot verzachting van het leed hunner natuurgenooten."

En opdat deze Publicatie kome ter kennis van de ingezetenen, zal dezelve in de *Groninger Courant* worden geplaatst en voorts gedrukt en op de gewone plaatsen aangeslagen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 11den Oct. 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de Raad, bij resolutie van heden, waarvan afschrift, naar aanleiding van art. 70 van het Reglement voor het Bestuur dezer Stad, aan de Staten dezer Provincie is gezonden, ingetrokken en met MAANDAG, den 15den dezer maand buiten verdere werking heeft gesteld de TIJDELIJKE BEPALINGEN, welke bij resolutie van den 19den Julij daarvan denzelfden dag gepubliceerd, zijn gemaakt ten aanzien van de BUITENGEWONE REINIGING der STRATEN en GOTEN *tweemaal des weeks* in plaats van *éénmaal*, zoodat na dat tijdstip af de reiniging der straten, goten, enz. slechts ÉÉNMAAL in de week zal plaats hebben, overeenkomstig art. 75 van het Reglement van Policie.

En opdat deze Publicatie kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve worden gedrukt en aangeslagen en in de *Groninger Courant* geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 11den October 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

TURKIJE.
Ernstig verschil tusschen Rusland en Oostenrijk, en Turkije.

„De Regeringen van Frankrijk en van Engeland," — zegt het dagblad de *Nederlander*, — „hebben het gedrag hunner gezanten te Konstantinopel, in het geschil over de Hongaarsche uitgewekenen, goedgekeurd, en eene gezamenlijke nota naar Petersburg gezonden ten gunste van de onafhankelijkheid der Porte.

„Of Rusland en Oostenrijk zullen volhouden tegenover de vastberadenheid der Porte, openlijk ondersteund door Frankrijk en Engeland, zal moeten blijken. Geheel op de bestaande traktaten gegrond en zeer natuurlijk is het verlangen van Oostenrijk en Rusland, om eenen hoop bittere en gevaarlijke vijanden van hunne grenzen te verwijderen; zoo zij niets meer dan dit verlangden, zou de zaak spoedig geschikt zijn, daar de Porte bereid zou zijn om de uitgeweken Hongaren en Polen over te voeren naar een ander land of naar een verwijderd deel van haar rijk. Maar men vermoedt, dat Rusland dit geschil alleen gebruikt als aanleiding om lang gekoesterde plannen tegen Turkije's onafhankelijkheid uit te voeren: waarvoor thans de staat van Europa gunstig schijnt, dewijl Frankrijk door binnenlandsche moeijelijkheden belet wordt zich buitenlands te doen gelden, en Oostenrijk aan Rusland verbonden is door de hulp tegen Hongarije en welligt ook door bepalingen van een geheim verbond. Trouwens de overmoedige toon en het betrekkelijk onbelangrijke onderwerp van Ruslands eisch, geven aanleiding om iets dergelijks te vermoeden. Vanhier dat deze zaak de geheele Europesche diplomatie bezig houdt: zij ziet in de onafhankelijkheid van het Muzelmansche rijk een' der grondslagen van Europa's staatkundig evenwigt en van den vrede der Christenheid! Engeland ziet daarin buitendien eene voorwaarde van de veiligheid zijns rijks in Oost-Indië. Geen der groote Mogendheden zou met leedwezen de halve maan in Europa weer zien plaats maken voor het kruis, maar hare onderlinge ijverzucht gedoogt geene zoodanige oplossing der Oostersche vraag, waardoor alleen ééne derzelve in magt zou winnen. De Czaar zal, hoopt men, de wereld niet in vuur en vlam willen zetten om te voldoen aan eene matelooze heerschzucht; om eenige ongelukkige uitgeweken Polen te kunnen straffen, zal hij het zekerlijk niet doen."

In de artikels, onder dagteekening van den 5den October, door de twee Parijssche bladen, *le Journal des Débats* en *le Courrier Français*, omtrent den staat van het Turksche geschil geplaatst, zegt het eerste, „dat de heer *Titoff* te Konstantinopel aan den Divan, — en het ander, dat de Russische ambassadeur *Brunow* te Londen aan lord *Palmerston* verklaringen gedaan hadden, die te verstaan gaven, *dat Rusland van zijne vorderingen omtrent de Hongaarsche uitgewekenen afzag.* — Volgens de berigten van den *Courrier*, die zelf er zich over verwondert, zou het de Oostenrijksche gezant (de heer *van Sturmer*) zijn, die den heer *Titoff* er toe genoopt had, de zaak zoo sterk te drijven. — Het artikel in *de Débats* schijnt te kennen te geven, dat de Keizer van Rusland met het vorderen der uitlevering andere, nog onbekende oogmerken had, dan de inwilliging van hetgeen hij scheen te verlangen. Op de voorstellingen zijner ministers en raadslieden tegen het opperen van zulke eischen zou hij, — volgens *de Débats*, — geantwoord hebben: „ Laat mij begaan, ik heb mijne bedoelingen; ik weet, welke partij ik er te eeniger tijd van zal kunnen trekken, dat ik deze eischen vooruitgezet heb (*d'avoir affiché ces prétentions*); ofschoon ik evenzeer weet, dat, ware ik de Groote Heer, ik er mij voorzeker niet aan zou onderwerpen."

— Bijzondere berigten uit Bucharest, in Weenen ontvangen, melden — [zoo als wij in het *Naschrift* van ons vorig nommer reeds hebben berigt] — „ dat *Bem*, *Dembinski* en een twintigtal andere Poolsche officieren tot het Islamismus zijn overgegaan; — dat een groot aantal met hen naar Turkije uitgeweken Poolsche soldaten dit voorbeeld schijnen te willen volgen, — en dat omstreeks 5000 man Hongaarsche soldaten besloten hebben, van het Turksche gebied naar hun vaderland terug te keeren en zich aan de Oostenrijksche regering te onderwerpen."

[Een ander berigt dienaangaande luidt echter als volgt: „ De bladen zijn zeer gretig in het opnemen van lasterlijke berigten over de Hongaarsche uitgewekenen, welke echter meestal weinig geloof verdienen. Dit is het geval met het berigt van gisteren, dat *Bem*, *Dombinsky*, enz. tot den Islam waren overgegaan, even als dat, hetwelk vroeger gegeven werd aangaande het bestelen van *Kossuth* door *Szemere*. Welligt melden deze bladen eerlang, dat mw. *Kossuth* in den harem van den Grooten Heer is opgenomen."]

ITALIE.

Pius IX heeft een aantal decoratiën laten gereed maken voor de krijgslieden, die hem ter hulp zijn gesneld. Zij bestaan in eene madaille met het opschrift: *Pius IX P. M. collatis armis catholicis in suam sedem restitutus, anno* 1849. („ *Pius IX*, Opperpriester, door de vereenigde Catholijke wapenen op zijnen zetel hersteld in den jare 1849.")

Zoo als men te Rome zeide, zou het Heilige Collegie geheime toezegging van ondersteuning van de zijde eener groote mogendheid hebben ontvangen en de kardinalen onhandelbaarder zijn dan ooit. Het zou thans uitgemaakt zijn, dat alle schikking zonder scheidsregter onmogelijk is; en men sprak weder van een Europeesch congres, dat te Verona bijeen zoude komen.

— De Sultan heeft den Paus, wegens de herstelling van zijn gezag, een' brief van gelukwensching gezonden, vergezeld van een geschenk in geld van 150,000 francs.

— In het officiële blad van Napels wordt aangekondigd, dat de Jezuïten in November hun Collegium openen, indien een voldoend aantal kweekelingen voor dien tijd wordt aangegeven. Alle huisvaders worden daarom uitgenoodigd zoo spoedig mogelijk hun besluit te doen kennen.

DUITSCHLAND.
WEENEN, 5 October.

Het verdrag, waarop Komorn zich heeft overgegeven, is bekend gemaakt, en is voor de bezetting vereerend. Vrije aftogt; de officieren behouden hunne degens; die vroeger het Oostenrijksch leger gediend hebben, bekomen passen naar buitenlands en eene maand traktement, de soldaten 10 dagen soldij, enz. enz. Dit verdrag is den 27sten Sept. geteekend door den veldtuigmeester *Haynau*, *G. Klapka*, opperbevelhebber, graaf *O. Zichy*, graaf *P. Esterhazy*, enz.

(Men vraagt, wat andere Hongaarsche officieren, die zich vroeger hebben overgegeven, en met kerker of met den dood gestraft zijn, meer kwaad gedaan hebben dan die van Komorn, aan wie volkomen amnestie wordt geschonken? — In geheel Hongarije verbrandt men de banknoten van *Kossuth*, als het werktuig der revolutie, en in Komorn, de hoofdzetel des opstands, erkent men dezelve.

— Tot heden toe is voor de nieuwe Oostenrijksche leening, zoo ver men weet, voor een bedrag van 65 millioenen ingeschreven.

[Den 8sten dezer is te Londen de aangekondigde vergadering van bestrijders van geldleeningen, ten behoeve van oorlogzuchtige plannen en staande legers, gehouden. Gelijk men weet, was deze zamenkomst uitgelokt door de uitgeschreven Oostenrijksche leening. De groote zaal der London Tavern was opgepropt vol, en duizende personen konden geen toegang verkrijgen. De heer *Cobden* liet zich allerhevigst uit tegen alle geldleeningen, waarvan oorlog voeren het onderwerp was; hij ontried dus een ieder aan de onderhavige leening deel te nemen, herinnerende, dat Oostenrijk daarenboven tot driemaal toe een allerschandelijkst bankroet had gemaakt, waarop het onmisbaar ook verder moet uitloopen. — Bij het vertrek van den post was de zitting nog niet afgeloopen.]

FRANKFORT, 5 October.

In de vrije stad Frankfort heft men thans eene droevige jeremiade aan over de onvrijheid, die men aldaar ondervindt.

„ In September 1848," — schrijft iemand uit die stad, — „ hadden wij een' dag, waarop eene dolle bende aan de overheid den oorlog wilde verklaren. — In September 1849 genieten wij het voorregt 4 à 5 soorten van overheid te hebben, wier gezags-tegenstrijdigheden ons duur genoeg te staan komen. Wij hebben niet alleen een' senaat en eene constituerende vergadering, maar ook een centraal bestuur en eene centrale magt in verschillende personen, die daarin althans eensgezind zijn, om ons van beider zijden met inkwartiering te zegenen.

„ Wij hebben Beijerschen en Oostenrijkers, en om ons niet te doen gelooven, dat Pruissen geene attentie voor ons heeft, verraste men ons met de troepen dier mogendheid en betoogde men ons zoo grondig het edelmoedige van de heerlijke deugd-gastvrijheid, dat wij een merkwaardig liedje kunnen opdreunen van de Duitsche eenheid."

— H. M. de Koningin der Nederlanden heeft, uit Wiesbaden, den aartshertog *Johann* en diens gezin een tegenbezoek gebragt. H. M. heeft, bij die gelegenheid, met den Rijks-bestuurder de Paulus-kerk bezocht, in welke het Duitsche Parlement vergaderd is geweest. Z. K. H. heeft de Vorstin daarbij opmerkzaam gemaakt op het hoog belang der dagen, die men destijds heeft beleefd. Men meent te hebben gehoord, dat H. M. daarop heeft geantwoord, „ dat destijds ook zaden zijn gestrooid, *waaruit iets goeds kan ontspruiten.*" — Morgen heeft de Rijksbestuurder op nieuw een bezoek van H. M. en van den Koning van Wurtemberg te verwachten, welke zich eerlang naar Stuttgart zullen begeven.

LUXEMBURG, 5 October.

De troonrede, waarmede Prins *Hendrik der Nederlanden*, in naam van den Koning-groothertog, de Luxemburgsche Kamer van afgevaardigden geopend heeft, luidt gunstig omtrent den toestand des groothertogdoms: „ Het land is gelukkig, zoo veel de omstandigheden toelaten, die overal „ op de waarde der eigendommen, op den handel en de nijverheid nadeelig gewerkt hebben; de staat der financiën is „ voldoende." — Met opzigt tot de Duitsche vraag, zegt de Troonrede: „ Z. M. zal het groote belang niet uit het oog „ verliezen, hetwelk Luxemburg heeft bij zijne betrekkingen „ met Duitschland; waakzaam tot handhaving van zijne souvereiniteitsregten en van de Luxemburgsche nationaliteit op „ den grondslag der bestaande traktaten, wil Z. M. de regten ongeschonden bewaren, die H. D. van zijne geboorte „ en van de bezworen grondwet ontleent." — Men maakt hieruit op, dat de Groothertog even weinig als wijlen zijn doorluchtige Vader met de Duitsche vereenigings-ontwerpen ingenomen is.

HAMBURG, 6 October.

De spanning tusschen de Deensch- en Duitsch-gezinden in Sleeswijk neemt eer toe dan af. De Deensche Regering beschuldigt het Holsteinsche Stadhouderschap, dat het 300 personen, tot de voormalige vrijkorpsen behoord hebbende, bezoldigt, om de bewoners tegen de Lands-regering en hare maatregelen op te zetten, en daar, waar het tot werkelijk verzet komt, de hand te reiken.

BERLIJN, 7 October.

Heden middag had de Pruissische Regering de overeenkomst omtrent het nieuw voorloopig Rijksbewind nog niet bekrachtigd; de termijn voor de bekrachtiging eindigt den 10den dezer.

GROOTBRITTANIE.
LONDEN, 6 October.

De heer *Ward*, eigenaar van het schip *True Love*, dat van Straat Davis te Hull is aangekomen met berigten nopens sir *John Franklin* [zie ons vorig nommer] heeft den volgenden brief aan de lords der admiraliteit doen toekomen, dd. Hull, 4 October:

„ Ik had de eer, u heden morgen per telegraaf eene depêche, betreffende de expeditie van sir *John Franklin* toe te zenden. Thans zend ik u de kaart der Baffinsbaai, welke kapitein *Parker*, van de *True Love*, mij heeft ter hand gesteld, met de bijgevoegde aanmerkingen, die u welligt meer inlichtingen zullen verschaffen dan alle bijzonderheden, die ik u zou kunnen mededeelen; alsmede eene grove teekening, die door een' Eskimo vervaardigd en aan kapitein *Ker* van de *Chieftain*, gegeven is, die haar aan kapitein *Parker* heeft ter hand gesteld.

„ De *Chieftain* en andere schepen schijnen een paar dagen vóór de *True Love* te Pond-baai te zijn aangekomen; bij hunne aankomst begaven eenige inboorlingen zich aan boord en zonder dat men er hem naar vroeg, maakte een hunner die teekening; en gedeeltelijk met teekens, gedeeltelijk door behulp van eenige woorden hunner taal, welke de kapiteins verstonden, gaf hij te kennen dat twee schepen sedert vier jaren in het westelijk gedeelte van Prins Regentstraat in het ijs beklemd zaten, en dat twee anderen zich sedert een jaar in het oostelijk gedeelte der zelfde straat in het ijs bevonden; dat het langste van deze laatste schepen had gepoogd aan gene zijde van Kaap Rennel te komen, doch, dit mislukkende, in de straat was teruggekeerd om er te overwinteren, en dat er sedert dien tijd nog geene opening in het ijs van die straat was gekomen. Hij voegde er bij, dat hij zich in de maand Maart j.l. met eenige medgezellen aan boord der vier schepen had begeven, en dat al de equipagiën in leven en gezond waren.

„ Kapitein *Parker* overpeinsde, na dit rapport des kapiteins van den *Chieftain* ontvangen te hebben, hoe hij in Prins Regentsstraat zou kunnen doordringen, of ten minste Lancaster-Sound bezoeken, ten einde berigten over den toestand der landstreek in te winnen en alle pogingen aan te wenden om aan de instructiën der admiraliteit gevolg te geven. Daarom vertrok hij den 22sten Julij, en het schip *Advice*, van Dundee, ontmoet hebbende, bewilligde deszelfs kapitein er in, de reis met hem te maken; te dien tijde had de *True Love* 145 en de *Advice* 140 tonnen traan aan boord; maar de beide kapiteins meenden dat zij, in weêrwil van het gevaar dat deze rijke ladingen zouden loopen, verpligt waren om alle pogingen in het werk te stellen, ten einde aan de vaartuigen der expeditie alle mogelijke hulp te brengen.

„ Den 5den Augustus bereikten zij Crokers-baai, doch werden daar tegengehouden door eene groote ijsbank, die dwars in de straat zich uitstrekte tot aan de Admiraliteitsstraat; en daar men in de rigting van het westen geen water kon bespeuren, waren zij genoodzaakt terug te keeren. Den 8sten Augustus zette kapitein *Parker* aan kaap Hay een vat gezouten vleesch en 90 zakken steenkolen neder, die hem door lady *Franklin* waren gezonden. Ook legde hij er, ingevolge den last der admiraliteit, de brieven enz. neder; en na een' hoogen paal geplant te hebben, om de aandacht der schepen welke die streken voorbij mogten komen, te trekken, keerden de beide kapiteins naar de plaats der vischvangst terug, waar zij den 17den Augustus aankwamen.

„ Volgens een brief des kapiteins van de *North Star*, die naar de Pool-zeeën gezonden is om levensmiddelen te gaan brengen aan de schepen van sir *John Ross*, die de expeditie van sir *John Franklin* moest opzoeken, bevond de *North Star* zich op den 19den Julij j.l. op 74° 3' N. Br. en 59° 40' W. L., en werd daar tegengehouden door het ijs."

[Sir *John Franklin* en sir *James Ross*, de beide kommandanten, schijnen met elkander gemeenschap te hebben kunnen houden, daar zij slechts 40 of 50 mijlen van elkander verwijderd zijn. — Het Engelsche gouvernement zal ongetwijfeld voorraad zenden naar Prince Regent, doch geen schip zal voor de aanstaande lente vertrekken kunnen. Ponds-Baay ligt 260 mijlen van de kust van Prince Regent, en het zal mogelijk zijn met behulp der inboorlingen over land tot de expeditie te geraken, en de bemanning op deze wijze van de schepen af te halen.]

— Tusschen de gouvernementen van Noord-Amerika en Groot-Brittanje is eene vrij scherpe correspondentie gewisseld wegens een geschil over grondgebied in Mosquito; de moeijelijkheid schijnt echter niet van ernstigen aard te zullen worden.

— Berigten uit Straat Davis, tot het laatst van Junij, melden het vergaan van vier walvischvaarders, die door de ijsbergen vergruisd zijn; het verlies wordt op 50,000 £ geschat; gelukkiglijk heeft niemand der equipaadje daarbij het leven verloren.

Het verschil tusschen Noord-Amerika en Frankrijk.

Volgens berigten uit New-York van den 20sten September, was ter beurze aldaar de schrik, ontstaan door dat de Regering aan den Franschen gezant zijn' reispas gezonden had, nog niet bedaard en bleven de fondsen dalende.

De heer *Robert Walsch*, consul der V. Staten te Parijs, is als zoodanig ontslagen.

[Ten aanzien van dit gerezen geschil leest men in het *Journal des Débats:*

„Naar alle waarschijnlijkheid zal dat geschil geene ernstige gevolgen hebben. Indien wij wél onderrigt zijn, dan is de stand der zaak de volgende: Reeds voor eenigen, tijd zou de heer *Poussin*, die nog door het voorloopig bestuur tot gevolmagtigd minister te Washington benoemd was, in zekere onderhandeling aan de ministers der Vereenigde Staten onderscheidene in weinig diplomatieke en betamelijke bewoordingen gestelde nota's hebben ingediend. De generaal *Taylor* schijnt niet de eenige geweest te zijn, die dezelve afkeurde; de Fransche regering zelve, aan wie de heer *Poussin* er afschrift van gezonden had, moet dezelve zeer onbetamelijk geoordeeld en terstond uit eigen beweging besloten hebben den heer *Poussin* terug te roepen. De heer *Bois le Comte* was reeds tot zijn' opvolger benoemd, en de heer *Poussin* teruggeroepen, alvorens de regering der Vereenigde Staten zich over de handelingen van laatstgemelden beklaagd had."

De *Moniteur* bevestigt officiëel, dat de benoeming van den heer *Bois le Comte* is geschied, alvorens de regering wist wat in de Vereenigde Staten voorgevallen was.]

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 October.

In het verslag van de handelingen der Wetgevende Vergadering, in het regeringsblad, wordt thans, op last van den voorzitter der Kamer, „*Mijnheer*," in plaats van „*burger*" voor de namen der sprekers geplaatst. Een lid der bergpartij klaagde daarover in de zitting van gisteren, maar de Kamer stond er niet bij stil.

In de zitting van heden is de zaak opzettelijk ter sprake gebragt en heeft zij de vergadering geruimen tijd bezig gehouden. Eindelijk is de Vergadering omtrent het voorstel, strekkende, „om in den *Moniteur* weer de benaming *burger* te bezigen," met 304 stemmen tegen 155 tot de orde van dag overgegaan.

— In het dagblad *la Presse* verklaart de heer *Emile de Girardin*, „dat de eenige persoon, die waardig kan worden geacht, om in 1852 te worden gekozen tot voorzitter der Fransche Republiek, geen ander is dan de prins *van Joinville*, de derde zoon van Koning *Lodewijk Philips*, en de jeugdige admiraal, die voor eenige jaren de asch van Keizer *Napoleon* naar Frankrijk heeft overgebragt."

— Van Tanger is berigt ontvangen van de vereffening onzer geschillen met Marocco. De Maroccaansche overheid heeft de gevraagde voldoening bewilligd; en om de vlag der Fransche republiek van 't consulaatsgebouw uit te steken wachtte men slechts op de aankomst van een groot vaartuig, dat de saluutschoten der batterij zou beantwoorden.

Van den 8sten. De zitting van heden is niet belangrijk geweest, ofschoon het laatste gedeelte vrij onstuimig was ten gevolge van de discussie over een voorstel van den heer *Pelletier*, tot de bergpartij behoorende, en welk voorstel, volgens de bewering van den voordrager, nietsminder ten doel had, dan om aan de armoede en het proletariaat een einde te maken. Indien dit slot der zitting een voorproefje is van de zitting van morgen, waarin de discussie over dit voorstel zal voortgezet worden, dan zal die zitting zeer onstuimig zijn.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 8 October.

De heer *Nedermeijer van Rosenthal* heeft zich gisteren uit deze residentie naar Arnhem begeven en wordt heden avond alhier terug verwacht. Alsdan zullen er nieuwe conferentiën over de zamenstelling van het nieuwe ministerie worden gehouden. Men verwacht dan ook, dat dit spoedig het geval zal zijn.

[De *Amsterdamsche Courant* zegt onder anderen dienaangaande het volgende:

„Nog geen ministerie!

„'t Schijnt toch niet waar te zijn, wat zoo dikwijls gezegd wordt: „de jagt naar ministeriële portefeuilles is groot."

„Geen wonder, dat het niet waar is. De eischen des tijds zijn gewigtig en vele — het oordeel over Regeringsdaden gestreng. De gouden staatsie-rok lacht het oog toe, maar hij knelt, — daarom trokken velen dien zoo haastig uit. Zij moesten het eerst voelen, vóór het te gelooven.

„De Natie verlangt echter vurig, dat er een einde kome aan dezen onzekeren toestand. Zij hoopt, dat de Koning gelukkig zij in de keuze, en dat de uitslag de moeite, die de zamenstelling van een kabinet heeft, met heil voor Vorst en Volk bekroone.

„Zij wenscht een ministerie, dat, altijd met de grondwet in de hand, de regten van vorst en volk eerbiedige, — dat krachtige en doeltreffende maatregelen neme tot verlevendiging van handel en nijverheid, — tot meerdere ontwikkeling van onzen landbouw, — tot verbetering vooral van het lot van den middenstand en der handwerkslieden en tot leniging der armoede.

„Waarlijk, er is veel te doen en veel te verbeteren, en daartoe mogen grondige theorie en practische kennis elkanderen wel de hand reiken."

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* van den 10den dezer zegt er het volgende over:

„De couranten kloppen dagelijks op hetzelfde aambeeld. — Reeds drie weken bestaat de ministeriële crisis en nog hebben wij geen' uitslag! De heeren *Donker Curtius* en *Lightenvelt* zijn niet in staat een ministerie te formeren! — Die taak moet aan den heer *Thorbecke* worden opgedragen, ... zoo spreken de couranten; de *Nederlander* alleen wil het laatste niet. Maar wanneer men de *Staats-Courant* van den 20sten September l.l. inziet, zal men bevinden, dat de heeren *Donker Curtius* en *Lightenvelt* niet met de formatie van een ministerie zijn belast, maar zijn geroepen om die formatie voor te bereiden, dat is: aan te wijzen, waar de Tweede Kamer schijnt heen te willen, en wie zich zoo zou kunnen omringen, dat het regeren met de tegenwoordige Kamer mogelijk werd.

„Zijn wij nu wél onderrigt, dan hebben de heer *Donker Curtius* en *Lightenvelt* reeds dadelijk na de terugkomst des Konings van het Loo aan Z. M. verslag gedaan.

„Voor en na dit tijdstip hebben zij bijeenkomsten met de heeren *van Rosenthal* en *Thorbecke* gehad, en reeds van den aanvang dezer maand hebben de laatsten zich in verband met den heer *van Bosse* gesteld om een ministerie te vormen, dat aan den Koning zou kunnen worden voorgesteld. Het schijnt echter, dat de heer *Thorbecke* geen personeel kon vereenigen, hetwelk, toegerust met genoegzame kennis van het departement, dat aan elk zou worden toevertrouwd, met hem kan zamenwerken.

„De heer *Thorbecke* heeft èn met eenige volgelingen, èn met de meest uiteenloopende bestanddeelen, zoo als de heeren *van Hall* en *Groen van Prinsterer*, èn door middel van preparatoire bijeenkomsten, eene weifelende meerderheid gehad, groot genoeg, om aan de sommiteiten van het ministerie de portefeuilles ondragelijk te maken; maar, nu het er op aankomt hen te doen vervangen, schijnt hij magteloos om zich te omringen van mannen van beproefde kunde, hoog genoeg in de algemeene schatting aangeschreven, om aan het hoofd der regering te kunnen worden geplaatst."]

AMSTERDAM, 9 October.

Sedert een paar dagen loopen in de residentie de navolgende geruchten, die wel is waar bevestiging behoeven, doch die, naar den gang der zaken te oordeelen, eenigen schijn van waarheid erlangen.

Men spreekt er van, dat de ministeriële combinatie, welke men primitief op het oog had en door den *Haagschen Nieuwsbode* is medegedeeld, ter oorzake van onoverkomelijke moeijelijkheden niet is kunnen worden tot stand gebragt en dat men daarom tot het volgende besluit is gekomen, om te overwegen, of men eindelijk ook daarmede tot eene doeltreffende en alom gewenschte bezuiniging zou kunnen geraken: *a.* Niet zoude kunnen opheffen de twee dep. der eerediensten, en ze als twee afdeelingen te voegen bij binnenl. zaken; *b.* de ministeriën van koloniën en marine ineen te smelten, en *c.* het dep. van justitie op te heffen en te vereenigen met den Hoogen Raad der Nederlanden, een denkbeeld, reeds ten jare 1838 behandeld.

Eene groote vereenvoudiging onder het personeel der ambtenaren zoude almede het plan wezen; men zoude namelijk alle tegenwoordige beambten eervol ontslag verleenen en aan de ministers, naar gelang der uitgebreidheid hunner administratie, eene som bij de wet verleenen, om daardoor in de diensten van het hun toebetrouwde beheer te voorzien.

Men zoude tot dit denkbeeld zijn geraakt, omdat men het bewustzijn heeft, dat de werkzaamheden door een derde van het personeel, thans gebezigd, zou zijn te volbrengen.

Het plan bestaat al verder, om de ministers toe te voegen een secretaris-generaal, die zitting zoude hebben in de Tweede en Eerste Kamer der Staten Generaal, en die het hoofd van het departement moet bijstaan in het verdedigen der wetten, zoo noodig, of om hem bij ongesteldheid of afwezigheid te vervangen.

Men berekent, dat door eene dusdanige verandering in het administratief beheer omstreeks twee ton [?] zal worden bezuinigd.

De pensioenen zouden voortaan zich door eigene opbrengsten moeten onderhouden, terwijl de pensioenen voor de militairen zich insgelijks door eigene inkomsten en opbrengsten, tot militair fonds gevormd, zouden kwijten.

Wat van dit alles zij, zal de tijd leeren; als gerucht, van verschillende zijden medegedeeld en niet wedersproken, deelen wij het mede. *(Handelsblad.)*

— De hoogleeraar mr. *des Amorie van der Hoeven* heeft gisteren middag te 1 uur zijne lessen over de regtsgeleerdheid aan de doorluchte school te dezer stede geopend, met eene openbare toespraak, in het groot auditorium van het athenaeum. Na eenige belangrijke opmerkingen over de wijze, waarop de wetenschappen in het algemeen dienen beoefend te worden, paste hij dit meer bijzonder toe op de regtswetenschap en prees logische, krachtige, onwrikbare redenering en fijne onderscheiding als de twee gaven, welke de regtsgeleerde zich vooral diende eigen te maken, wilde hij met vrucht die schoone wetenschap beoefenen. Deze twee vereischten heeft de spr. achtervolgens ontwikkeld en zijne leerlingen de noodzakelijkheid hunner kennis in welsprekende en gemoedelijke woorden op het hart gedrukt.

— Heden middag te 1 uur heeft de heer *J. Gilze*, onlangs benoemd tot hoogleeraar bij het seminarium der Doopsgezinden, deze zijne nieuwe betrekking aanvaard met het uitspreken eener Latijnsche redevoering, in het groot auditorium der doorluchte school dezer stad. Het onderwerp door den spreker voor deze inleiding gekozen: was *de arctissimo inter theologiae disciplinam et munus sacrum vinculo* (over de naauwe verwantschap tuschen de theologische wetenschappen en de betrekking van godsdienstleeraar).

— Naar men verneemt, is eindelijk de lang besproken concessie aan den heer *D. Dronkers* tot stand gekomen. Zoo wij goed zijn onderrigt, heeft Z. M. de Koning, bij besluit van den 6den dezer, de ministers van binnenlandsche zaken en financiën gemagtigd tot het verleenen van concessie aan genoemden heer *Dronkers*, tot afdamming van de Ooster-Schelde, beneden het fort Bath, bij het haventje van Woensdrecht, onder verpligting, om vóór den aanvang van dit werk een kanaal te graven naar het eiland Zuid-Beveland, aanvangende op de Wester-Schelde, bij Hansweerd, en loopende langs de dorpen Schore, Vlake en Wemeldingen naar de Ooster Schelde. De overeenkomst deswege moet heden door de ministers van binnenlandsche zaken en van financiën en den heer *Dronkers* zijn onderteekend.

'sHERTOGENBOSCH, 8 October.

Wij kunnen ons mede in het vooruitzigt verheugen, dat eerlang deze vesting met loopend gas zal worden verlicht, daar de stads regering eene commissie heeft benoemd, om deswege met de heeren *H. C. E. van den Ouwelant, c. s.*, die van gouvernementswege tot het oprigten van eene gasfabrijk alhier concessie hebben verkregen, te onderhandelen.

MEPPEL, 8 October.

In de laatst voorgaande week passeerden hier de heeren mr. *G. de Lurieu* en *H. Romand*, inspecteurs-generaal van de liefdadige gestichten in Frankrijk, komende van de Ommerschans, om ook onze koloniën Frederiksoord en Veenhuizen te bezigtigen, tot welk doel zij door hun Gouvernement waren afgezonden. Voor twee jaren was den heer *Lurieu* dezelfde taak opgedragen en had de koloniën ook toen reeds bezocht. Ten einde de reis zoo veel mogelijk te bekorten, vertrok de heer *de Lurieu* van hier naar Frederiksoord en de heer *Romand* naar Veenhuizen, om bepaaldelijk van deze kolonie het kindergesticht te bezien, in hetwelk op dat oogenblik 1600 kinderen werden verpleegd.

Na de terugkomst dezer heeren waren wij in de gelegenheid hunne denkbeelden over de koloniën te hooren. Zij noemden deze inrigtingen in het algemeen een noodzakelijk kwaad in de maatschappij, behalve het etablissement voor de kinderen, hetwelk het eenigste op die schaal in ons werelddeel is en een' Europeschen naam heeft verworven. De heer *Romand* gaf zijne tevredenheid te kennen over de goede orde en zindelijkheid, welke er overal heerschte; over de zorg, die men voor de zedelijke en godsdienstige, zoo wel als voor de ligchamelijke behoeften der kinderen droeg, doch meende, dat men te weinig zorg voor hen draagt, wanneer zij op hun 20ste jaar het gesticht verlaten; dan toch hebben zij de meeste leiding noodig en zijn daarvan geheel verstoken. Men behoorde hen dan in eene dienst of op een ambacht te bezorgen, bij zoodanige lieden, welke als zedig en godsdienstig bekend staan, al moest zulks met eenige opoffering van de maatschappij gepaard gaan. Tot dien leeftijd immers is er al zoo veel aan het kind besteed, dat het weinige, hetwelk het nu behoeft, daarbij eene kleinigheid is, maar groote voordeelen zoude opleveren; het is nu een' boom met zorg aankweeken, doch zoo hij vruchten kan dragen, denzelven verwaarloozen.

Wij kunnen niet nalaten hier de bijzondere ingenomenheid mede te deelen, welke de heer *Romand* voor den heer *Rensingh*, adjunct-directeur van dat gesticht, te kennen gaf. Hij beschouwde hem als den man, volkomen geschikt voor zijne taak, en was bijzonder tevreden over de voorkomende vriendelijkheid, waarmede hij bij gemelden heer werd ontvangen, en over de in het oogloopende achting, welke de heer *Rensingh* zich bij de kinderen, en bij allen, die aan 't gesticht zijn verbonden, heeft weten te verwerven.

— Donderdag l.l. hebben 505 rijtuigen de gewone weekmarkt alhier bezocht; terwijl aan de stads-waag gewogen zijn, gerekend aan 4de vaten, 1670½, die door elkander voor *f* 23,50 zijn verkocht. Er zijn op dien dag en 14 dagen vroeger, als wanneer gewoonlijk de in vaten gelegde boter alhier ter markt wordt gebragt, verkocht aan vierde vaten 3028; — in 1848 2850; — in 1847 2640; — in 1846 2695. *(Steenw. Ct.)*

ROTTERDAM, 9 October.

Onder het ministerie *van den Bosch*, zal ten voordeele van het rijk de publieke aanbesteding der 4 millioen ponden steenkolen, goede vruchten dragen; althans men verneemt, dat dezelve nu publiek zijn aangenomen voor *f* 9.90 de 1000 ℔, terwijl de vorige maal bij dezelfde prijzen in Engeland, dezen onder de hand aan hetzelfde huis, dat nu aannemer is, gegund waren voor *f* 15 de 1000 ℔.

LEEUWARDEN, 6 October.

Zeer spoedig [den 30sten dezer] zullen, naar men verzekert, de kiezers van het 1ste district van Friesland, hoofdplaats *Leeuwarden*, worden bijeengeroepen tot het benoemen van een lid der Tweede Kamer van de Staten Generaal, in plaats van den heer mr. *B. Albarda.* Wie de kandidaten voor die betrekking zullen zijn, is nog niet bekend. Echter gelooft men, dat de heer mr. *Jongstra*, advokaat te Heerenveen, de andidaat zal zijn van de vereeniging: *Vooruitgang*, welker beginselen, o. a., in de *Provinciale Friesche Courant* worden voorgestaan.

Van den 10den. Met zekerheid kunnen wij berigten, dat op den 23sten dezer alhier zullen aankomen en gedetacheerd blijven 60 man dragonders en 54 paarden, onder geleide van 2 officieren. — Maakten wij in ons vorig nommer gewag van het jammervolle, dat een zoo schoone stal, gebouwd voor 240 paarden, waarvan thans nog geen vierde deel zal worden gebezigd, de som van *f* 30,000 zoude hebben gekost, betere informatiën hebben ons doen kennen, dat daaraan een bedrag van *f* 38,000 is besteed, — en zijn wij wél onderrigt, dan ook zoude bij de stedelijke raad het besluit zijn genomen een nieuw exercitie-veld, geschikter en grooter dan het oude, aan te koopen, en zulks op herhaalde klagten, dat er voor de kavallerie hier ter stede geen geschikt terrein bestond.

— Op den 7den dezer overleed alhier de heer *R. van Harderwijk*, veeschilder aldaar. Als elève van den veeschilder *Joh. van Ravenswaai*, had hij met voordeel van zijne lessen gebruik gemaakt. Met eenen goeden aanleg paarde hij veel ijver voor zijn vak. Het bestuur der kunstvereeniging alhier verliest in hem een verdienstelijk en welwillend medelid.

— Volgens berigten uit Harlingen moeten er bij den op en 7den en 8sten dezer gewoed hebbenden storm vele schepen, waaronder een Noorweegsche driemaster, in de Zuiderzee vergaan zijn. In bovengenoemde stad is een Engelsche brik (tweemaster), bijgestaan door de loodsen van Terschelling, binnengebragt. Het schip is geheel onttakeld; doch de equipage is gered. De Engelsche stoomboot, gisteren aldaar aangekomen, had een man, in de zee op een wrak drijvende, opgenomen. Nog vernemen wij, dat een tjalkschip, gevoerd wordende door den schipper *van der Meulen*, met granen beladen en naar Haarlem bestemd, eene prooi der golven is geworden. Volgens geruchten zouden er slechts eenige der zich daarop bevindende personen gered zijn.

ASSEN, 8 October.

De *Drentsche Courant* deelt het volgende berigt mede:

Wanneer men de tabel nagaat van de jaarlijksche contributiën, welke uit de onderscheidene plaatsen des rijks door de aldaar gevestigde sub-commissiën van de maatschappij van Weldadigheid aan de permanente commissie opgezonden worden, dan moet men het bedrag der contributiën, te Assen bijeengebragt wordende, in aanmerking genomen deszelfs bevolking en hetgeen in andere plaatsen wordt bijeengezameld, aanzienlijk noemen. Het bedrag der contributiën van Assen toch beloopt *f* 221-, van Meppel *f* 101-60, van Coevorden *f* 26-, van Groningen *f* 403-, van Leeuwarden *f* 353—60, van Deventer *f* 213-, enz.

GRONINGEN, 11 October.

Van onderscheidene kanten zijn ons inlichtingen en opmerkingen geworden nopens de voor onze Hoogeschool, Stad en Provincie zoo hoogst belangrijke aangelegenheid, waarover eerst een ingezonden stuk in deze Courant geplaatst is geweest, en waarover wij daarna zelve, in de vorige week, onze eigene meening hebben doen kennen.

Wij hopen in ons volgend nommer vaneen en ander het behoorlijke gebruik te maken, in het belang der goede zaak, der waarheid en der regtvaardigheid.

— Wij vernemen met genoegen, en twijfelen niet of onze stadgenooten zullen allen het berigt met hetzelfde genoegen vernemen, dat onze stedelijke regering, — willende een blijk geven van hare erkentenis wegens de buitengewone diensten, welke, uit den aard der zaak, vooral de Geneesheer in het Stads-Ziekenhuis en de armen doctoren, gedurende de in dezen jare geheerscht hebbende Cholera hebben bewezen, — bij besluit van gisteren, onder dankbetuiging voor den betoonden ijver, aan gemelde doctoren zeer gepaste gratificatiën heeft aangeboden.

— Men verneemt met zekerheid, dat de kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier besloten heeft, om, na het geheel ophouden der Cholera, den eerstkomenden Zondag als eenen plegtigen *dankdag* te vieren en van dit voornemen kennis te geven aan de verschillende kerkgenootschappen in deze stad.

— In den vroegen morgen van Dingsdag j.l. werd door een voorbij rijdend persoon opgemerkt, dat de deuren van het tolhuis aan den grindweg tusschen Noordbroek en Slochteren geopend waren. Binnentredende bleek het, dat de bewoners rustig sliepen en bij nader onderzoek, dat er diefstal was gepleegd. In een zijkamertje was door een venster ingebroken, vervolgens in het slaapvertrek de lamp van de bedplank genomen, de deuren digtgedaan, zonder dat de slapenden ontwaakten, en uit eene ladetafel ongeveer *f* 300 gestolen. Behalve 3 flesschen wijn en eenige sterke drank, welke waarschijlijk bij die vondst zullen zijn geconsumeerd, is er verder niets vermist.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

WINSCHOTEN, 8 October.

Door het collegie van kiezers zijn op heden tot leden van den raad dezer gemeente benoemd de heeren mr. B. DE SITTER en D. MULDER, bij herkiezing, en in plaats van den heer mr. J. FRESEMANN VIËTOR, jonkheer mr. J. D. LEWE QUINTUS.

DELFZIJL, 10 October.

Ofschoon men alhier nog geene bepaalde opgaven heeft ontvangen van ongelukken, die de geheerscht hebbende storm ongetwijfeld zal hebben veroorzaakt, kan evenwel worden berigt, dat de l.l. Maandag van Emden vertrokken en aldaar te huis behoorende stoomboot *de Eemsstroom*, kapt. WALLAND, zwaar lek in deze haven is binnengeloopen en daarna in dezelve is gezonken, hetwelk echter niet heeft belet, dat dezelve, na bewerkstelligde reparatie, heden voormiddag derwaarts is geretourneerd; terwijl een ander vaartuig, aan het buitenhoofd vastliggende, na eenige palen uit den grond te hebben gerukt, is losgeraakt, en met de meeste moeite, edoch zonder schade, in de haven is teruggekomen.

Het berigt aangaande de voorlezingen van den hoogleeraar mr. C. STAR NUMAN, in ons laatste no. opgenomen, zoude ligt aanleiding kunnen geven tot de meening, dat zij elken Maandag werden gehouden. Zij worden gedaan des Maandags morgens van half een tot half twee, om de *veertien* dagen; volgens herhaalde aankondiging namens het Departement van Nijverheid ook in deze Courant gedaan.

Een barbier te Winschoten, genaamd HELLINGA, heeft een' boerenknecht, die een' bij hem verteerden borrel niet wilde betalen, met het scheermes, waarmede hij hem geschoren had, den mond opgesneden. De zaak wordt strafgelijk vervolgd, er zijn reeds 13 à 14 getuigen gehoord. *(Drentsche Courant.)*

Bij besluit van den 5den October heeft Z. M. bepaald, dat den 28sten October aanst. buiten koers gesteld zullen zijn de stukken van *drie, een'* en *een' halven gulden*, naar de wet van den 28sten Sept. 1816 geslagen, te weten: al de stukken, die de beeldtenis van Koning *Willem I* voeren, met uitzondering der guldens van 1840. Van den 22sten tot en met den 27sten October, alsmede op den 29sten en 30sten October zal gelegenheid tot derzelver inwisseling gegeven worden.

Bij besluit van 23sten Sept. ll. heeft Z. M. bevolen, de intrekking van het koninklijk besluit van den 19den Aug. 1828, dat voortaan, ten opzigte van de benoemingen, welke bij koninklijk besluit van den 29sten Maart 1822 niet zijn voorbehouden, zal worden gehandeld ingevolge art. 6 van laatstgenoemd besluit en mitsdien naar hetgeen daaromtrent in de bestaande, of nog vast te stellen reglementen van bestuur in de betrokken polders is, of zal worden bepaald.

Z. M. heeft bepaald, dat het Koninklijk besluit van den 6den Oct. 1840, no. 222, wegens het stoken van distilleerd uit aardappelen, nog van kracht en in werking zal blijven tot den 15den Oct. 1850, of tot zoodanig ander vroeger tijdstip, als waarop bij de wet andere bepalingen omtrent deze stokerijen zullen worden uitgevoerd.

De Hooge Raad heeft op den 4den dezer uitspraak gedaan in de bekende zaak van *de Bourbon* tegen den Staat, en aan eerstgemelde zijne vordering geheel toegewezen. De beslissing berust voornamelijk op den grond: dat de eischer op den 4den Oct. 1845 met drie ministers eene overeenkomst heeft gesloten en daarbij, behalve jaarlijksche uitkeeringen, in eens een bedrag van *f* 300,000 bedong; dat er tusschen partijen verschil gerezen is, en met gemeen overleg vier hoofd-officieren zijn benoemd, die den eischer eenstemmig tot 1/20 geregtigd hebben verklaard, dat de vordering dan ook strekt tot uitbetaling van dat 1/20, of *f* 15,000, onder voorbehoud van alle andere aanspraken, en dat omtrent de vraag, of de Staat door die overeenkomst verbonden is, geen twijfel mogelijk is, daar de ministers hebben gecontracteerd namens den Staat over zaken tot hunnen werkkring behoorende.

Men schrijft uit Montfoort aan de *Utr. Courant*: „Op Vrijdag den 5den Oct. is door de meerderheid der kiezers tot lid van den stedelijken raad benoemd: ARNOLDUS VAN KLEEF, *baardschrapper* alhier. Ongelukkig stadje, waar zoodanige keuze wordt uitgebragt, naar het schijnt, uit louter religiezucht. Het schouwspel zal zeker in ons land eenig zijn, dat de burgemeester en een der wethouders (een grutter) met hunnen *barbier* op het stadshuis in raadsvergadering te zamen komen om over de stads materiële en morele belangen te beraadslagen!

Op den 11den dezer zullen al de nog bij de regementen in dienst zijnde miliciens der ligting van 1847 in het genot gesteld worden van onbepaald verlof.

De berigten uit Luxemburg deelen bijzonderheden me

opens het feest der bukssobieters, l.l. Zaturdag ter eere van Z. K. H. Prins *Hendrik* gegeven. „ De Prins (aldus schrijft men) heeft de buitengewone kieschheid gehad, eene burgerlijke societei, bezoekende , zich eenvoudig in het zwart, zonder eenige decoratie, te kleeden."

De algemeene vergadering van Duitsche landbouwkundigen, te Mainz gehouden, is thans afgeloopen. In het geheel hebben 155 personen uit alle deelen van Duitschland, en zelfs uit Frankrijk, Rusland en Amerika, daaraan deel genomen, terwijl de Aartshertog-rijksvoogd en de Koning van Wurtemberg de zittingen met een bezoek vereerden. De daarbij gehouden tentoonstelling heeft in pracht en luister alle verwachting overtroffen. — In het volgende jaar zullen de leden te Maagdenburg bijeenkomen.

Akademienieuws.

GRONINGEN, 11 October.

Heden heeft de hoogleeraar F. C. DE GREUVE het Rectoraat der hier gevestigde Hoogeschool overgedragen aan den hoogleeraar J. H. PHILIPSE, na het houden eener plegtige redevoering: „*de spatii ac temporis notionibus quam accuratissime definiendis ad rite aestimandam Infiniti summam significationem*;" (dat is: „*Over de noodzakelijkheid eener hoogst naauwkeurige bepaling van de begrippen van ruimte en tijd om de hoogste beteekenis van het Oneindige naar waarde te kunnen beoordeelen*"); gevolgd door het vermelden van de lotgevallen der Hoogeschool gedurende het afgeloopen 234ste jaar van haar bestaan.

Ook zijn bij deze plegtigheid door den aftredenden Rector Magnificus aan twee verdienstelijke jongelingen, kweekelingen van Groningens Hoogeschool, wier antwoorden op de in het vorige jaar uitgeschrevene prijsvragen de bekrooning waardig gekeurd zijn, de gouden eerepenningen uitgereikt; te weten: aan den heer NICOLAAS MEURSINGE, van Leeuwarden, kandidaat in de geneeskunde, voor zijn antwoord op de vraag der faculteit van wis- en natuurkundige wetenschappen: „ *Quaeritur Corvi Cornicis (bonte kraai) Monographia Zoölogica et Zoötomica. Indicentur etiam commoda et incommoda, quae hoc animal afferat, omniaque, quantum fieri possit, ipsius Scriptoris observationibus illustrentur*;" — en aan den heer ADRIAAN LOUIS POELMAN, van Appingedam, kandidaat in de Godgeleerdheid, voor zijn antwoord op de vraag der Godgeleerde faculteit: „ *Disquiratur, num* JESUS *ejusque Apostoli*, PAULUS *praesertim, praedestinationem Divinam vel etiam hominis a Deo dependentiam ita docuerint, ut moralem hominis libertatem tollerent? Sin minus, num utramque rem simpliciter statuerint, an vero etiam utriusque conjunctionem declaraverint aut certe significaverint?*"

Tot Secretaris van den Akademischen Senaat is voor het volgende jaar benoemd de hoogleeraar H. NIENHUIS.

Door heeren studenten wordt heden avond eene serenade gebragt aan hoogleeraren en curatoren der hoogeschool.

Bij besluit van den 5den October j.l., no. 90, heeft Zijne Majesteit goedgevonden den heer C. C. COBET, buitengewoon hoogleeraar in de faculteit der bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de hoogeschool te Leiden, te bevorderen tot gewoon hoogleeraar in genoemde faculteit.

Kerknieuws.

GRONINGEN. Men verneemt, dat ook de weleerwaarde heer *I. de Stoppelaar Blijdesteijn*, leeraar bij de Doopsgezinde gemeente te Sneek, heeft bedankt voor de uitnoodiging, om te prediken op beroep, in de vacante Doopsgezinde gemeente alhier.

Door den breeden kerkeraad der Hervormde gemeente te 's Gravenhage is, uit het reeds gemelde *drietal*, tot herder en leeraar beroepen, de weleerw. zeer gel. heer ds. *R. Bennink Janssonius*, th. dr. en predikant te Arnhem.

De wel-eerw. heer *J. J. L. ten Kate* heeft het op hem uitgebragt beroep als pred. te Middelburg aangenomen.

Bij Koninklijk besluit van den 6den October 1849, no. 55, is de heer *J. C. Fraissinet*, kandidaat tot de heilige dienst bij het provinciaal kerkbestuur van Zeeland, benoemd tot predikant voor de Protestantsche gemeenten in Nederlandsch Indië.

Kunstnieuws.

BOSCO.

Wij hebben den Toovenaar bij zijne eerste voorstelling alhier gezien, en velen met ons. Wij gelooven niet veel woorden meer noodig te hebben ter aanbeveling van den „ Toovenaar," — dien men niet moet verwarren met een goochelkunstenaar in den gewonen zin. Wij durven en kunnen allen, die vermaak scheppen in 't zien en bewonderen van zulke geheel of gedeeltelijk onbegrijpelijke verrigtingen, met de meeste ruimte aanbevelen, naar Bosco te gaan en zich een' aangenamen avond te verschaffen, zoo als hij die gisteren avond reeds verschaft heeft aan het talrijke en deftig publiek, hetwelk hem toen heeft bezocht.

Overigens verwijzen wij onze lezers naar 't hier volgende stuk, — voor de waarheid waarvan wij wel niet instaan, wat de bijzonderheden betreft, maar allezins wat de hoofdzaak betreft, n. l. het verwonderlijk kunsttalent des Toovenaars, die ook den meest daarop gevatten op allerlei wijze weet mede te nemen.

BOSCO, de Toovenaar. (*)

De klok op 't bureau van onzen uitgever, waar wij, *, * * en ik, waren, om onze persrevisiën nog eens over te loopen, had juist negen geslagen, toen de meesterknecht van de drukkerij zijn hoofd door de deur kwam steken en mij toevoegde: » Er komt nog kopie te kort; zoo wat om de twee kolom. Er is haast, mijnheer!

* en ik, die ieder aan een kant van den grooten schrijflessenaar stonden, keken elkaâr als twee vraagteekens aan, namen zuchtend een blad papier voor ons, begonnen op onze pennen te knabbelen en hadden zoo misschien wat regt bijtends voor den dag gebragt, toen weêr getikt werd en een onbekend heer in reiskleeding voor ons stond.

» Mijnheers verlangen?" vroeg de boekhouder van uit zijn hoek.

Mijnheer was vreemdeling en dezen avond eerst in de stad gekomen, zeide hij in eenigzins vreemdklinkend Duitsch; hij wenschte een berigt in de courant en verder in de voornaamste bladen — net, of ze er zoo'n heelen boêl had — van deze stad geplaatst te zien; hij had dat berigt al vlugtig opgesteld, maar, om van een daarin voorkomend punt zeker te zijn, zou hij nog gaarne eenig *Conversations-lexikon* naslaan. » Hebben de heeren hier misschien Brockhaus ook bij de hand?"

De boekhouder knikt en vraagt, welke letter hij verlangt.

» Geef mij letter Z. — *Zauberen, Zauberei.*"

Het verlangde deel wordt uit eene kast gehaald, waarvan de boekhouder den sleutel eerst uit zijn zak moet halen, op tafel gelegd, door * opengeslagen en — kijk! daar, als van tusschen de bladen, springt een allerliefst engelsch hondje voor den dag, — 't zelfde, dat mevrouw X* een paar dagen te voren als verloren had doen uitroepen en in de courant zetten, en welks onbegrijpelijk verdwijnen haar al meer tranen had doen storten, dan onlangs zelfs 't overlijden van haar man, dachten we eerst; doch hierin vergisten we ons: 't was 's vreemdelings eigen hondje, zooals bleek.

Nadat de onbekende zich eenige oogenblikken in onze verbazing verlustigd had, zeî hij:

» Wilt ge nu zoo goed zijn, 't artikel: *Magie* eens op te zoeken? Gij zult daar mijn kaartje vinden."

En de drommel haal, als 't niet zoo was; op de aangewezen plaats, die ik zelf eigenhandig in 't eigenhandig door mij uit de boekenkast gehaalde deel opensloeg, lag het kaartje:

BOSCO, LE MAGICIEN.

p. f. v.

» Mijneheeren," zeî de heksenmeester, zich thans tot ons allen wendende, » ge hebt daar een klein proefje van mijne kunst gezien; ik heb de eer...."

» Mijnheer," was ik zoo vrij, hem in het woord te vallen, » ge moet weten, we zitten hier voor 't oogenblik op heete kolen: voor 't blad van ons tijdschrift, dat *coute qui coute* van avond op de pers moet, komt ons nog een paar kolom te kort; — zoudt ge niet zoo goed willen wezen, die even voor ons op 't papier te tooveren?"

» Met pleizier, mijnheer; maar voor 't oogenblik ben ik bepaald, en 'k wil daartoe dus liever in den loop van den avond, zoo tegen acht uur, nog eens terugkomen."

» Tegen acht uur?" riepen wij; » 't moet nu al over half tien wezen."

» Gij vergist u, heeren; 't is precies half zeven."

Wij keken elkander aan en geloofden wis en waarachtig, dat wijzelven half zeven waren, want de hangklok, die een half uur geleden negen had gewezen en geslagen, stond nu, evenals al de vier presente horologies, die wij om strijd uit den zak haalden, op .... wat meent gij? op half zeven — *upon honour!*

Gedurende deze magische tijdverwarring was een van de drukkersknechts binnengekomen, om iets te brengen. De toovenaar vroeg dezen, hoe laat 't op zijn horologie was, en ontving tot alle antwoord een zucht, een diepen zucht, dien hem waarschijnlijk de gedachte aan zeker huis, dat men slechts ter sluips ingaat, ontlokte.

» Goeije man, heb je misschien geen horologie?"

» Mijn horologie staat tegenwoordig, maar de renten er op.... die loopen maar al voort."

» Zoek maar eens ter deeg na, vriendlief; ge weet wel: die zoekt die vindt."

Albert Reinderts, die eigentlijk niet vatte, wat men van hem wilde, ging op onzen vereenden aandrang werkelijk tot zoeken over en haalde uit zijne respective broek-, vest- en buiszakken vier horologies voor den dag — de o n z e, waarop we eerst voor een ommezien zelven gekeken hadden.

» Dat mogt de donder!" riep Albert Reinderts, die dacht, dat hij behekst was, en maakte, dat hij wegkwam.

Signor BARTHOLOMEO Bosco, dien wij spoedig als een even knap als aardig mensch leerden kennen, gaf ons nog ettelijke staaltjes van zijne kunst, die men hier dezer dagen in ons land zal kunnen bewonderen. Hij moest de zwakke zij van ons, mannen van de pen, kennen, want voor onze oogen tooverde hij onder 't praten de voor ons staande cigarenbakjes, één, twee, drie, vol wigtige goudstukken, die echter, helaas! even schielijk en wonderbaarlijk weder in zijne eigene beurs terugkeerden. Om ons nogtans schadeloos te stellen, metamorphoseerde hij de inktpotten op schrijftafel en lessenaar in fleschen Champagner en, was al 't vooraf vertoonde enkel abstract geweest, hier hadden we dan iets ter dege positiefs. Vrolijk parelde de Champagner in de glazen; — wij dronken op 't goed geluk van den toovenaar, die ons zoo onverhoopt stof verschafte, en op het welzijn van onze lezers. — Dat schrijver dezes den volgenden morgen eene vrijkaart voor al de vertooningen van signor Bosco in zijn vestjeszakje vond, behoeft hij wel niet eens te zeggen.

Dr. PUFF.

(*) Uit het laatste nommer van *de Huisvriend*, dat afgedrukt is, maar eerst over een paar weken wordt uitgegeven, nemen wij dit vreemd geval, met toestemming van den Redacteur van dat blad, in deze Courant over. RED.

Choleraberigten.

GRONINGEN, 11 October 1849. Te ZOUTKAMP zijn van den 5den tot den 8sten dezer weder 2 personen aan de Cholera bezweken.

AMSTERDAM, 1 October. Volgens de officiële opgaaf zijn hier ter stede van den 6den tot en met den 8sten Oct. aangegeven 19, overleden 10 Cholera-lijders, zoodat van den 5den Junij tot en met den 8sten Oct. in het geheel zijn aangegeven 3217, overleden 2130.

UTRECHT. Den 7den October waren alhier geene Cholera-lijders meer.

HAARLEM. Alhier kan de heerschende ziekte als genoegzaam geweken worden aangemerkt, en is dien ten gevolge den 6den October het Cholera-ziekenhuis ontruimd.

'S GRAVENHAGE. Van den 30sten September tot en met den 6den dezer overleden 15 Cholera-lijders, hersteld 17; in behandeling gebleven 15.

ROTTERDAM, 8 October. De Cholera alhier geweken zijnde, bedraagt sedert het uitbreken gedurende de laatste twaalf maanden, volgens opgave van den Burgerlijken Stand, het getal der overledenen aan deze ziekte 1995 personen.

ZWOLLE. Onder behandeling tot en met den 30sten September j.l. 9 lijders, bijgekomen tot en met den 6den October 3, daarvan zijn overleden 2, genezen 8, nog onder behandeling 2.

De Cholera heeft te dezer stede en omstreken dus zoo goed als geheel opgehouden. Het totaal der aangetasten is geweest 556, daarvan zijn hersteld 267, overleden 281; zijnde 66 mannen, 104 vrouwen en 111 kinderen.

AMERSFOORT. Op den 30sten Sept. waren in behandeling gebleven 4 Cholera-lijders. Van den 1sten tot den 7den October bijgekomen 17, overleden 9, hersteld 2, zoodat op den 6den October in behandeling bleven 6.

DEVENTER. Den 26sten September waren in behandeling gebleven 26 Cholera-lijders, van den 27sten Sept. tot den 3den Oct. zijn door de Cholera aangetast 30, hersteld 20, overleden 17, zoodat er op den 3den October in behandeling zijn gebleven 19 Cholera-lijders.

MEPPEL. De Cholera kan te dezer stede als geweken beschouwd worden, daar er zich sedert den 30sten Sept. geen geval heeft opgedaan; zoodat thans het geheele getal lijders beloopt 127, waarvan 41 hersteld en 86 overleden zijn.

SNEEK, 9 October. In de jongstverloopene week is te dezer stede niemand aan de Cholera overleden; ook verneemt men thans van geene ziekte-gevallen meer, zoo dat men de hoop mag koesteren, dat deze zoo zeer gevreesde ziekte van ons geweken is; — dezelve telt van af haar ontstaan (den 22sten Junij j.l.) te zamen 129 slagtoffers.

ASSEN, 8 October. Alhier is van den 4den tot den 8sten dezer bijgekomen 1 Cholera-lijder, herst. 1, overl. 1, in beh. 2. — Te *Hoogeveen* en *Smilde* zijn, sedert onze laatste opgaven, geene nieuwe Cholera-lijders bijgekomen; zijnde in eerstgemelde plaats van de 2 in behandeling gebleven personen 1 overl. en 1 hersteld. — Van den 3den tot den 6den dezer zijn te *Coevorden* bijgekomen 3 Cholera-lijders, overl. 2, herst. 1, in beh. gebl. 2.

KEULEN, 6 October. In de maand September had men hier 1099 Cholera-zieken met 628 sterfgevallen. In 't geheel van den 3den Julij tot den 30sten Sept. 2602 ziekte- en 1339 sterfgevallen.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 2 Oct., kapit. *Teensma* Ons Genoegen, van Hamburg n. Stockholm; *Hazewinkel* de Vrede, van Hamburg n. Stettin; den 3den *Jonker* vr. Barbara en *Heeres* Louwina, beide van Hamburg n. Dantzig; *de Groot* jonge Cornelis en *Tuntelder* vr. Christina, beide van Memel n. Hamburg; den 4den *Broeckema* Ida Hillechiena, van Workum n. Wismar. — Te Tonningen den 3 Oct., *Scholtens* Geertruida Johanna, van Antwerpen n. Stettin.

Binnengekomen te Amsterdam den 7 Oct., kapit. *Dood* jonge Lucas, van Newcastle; *de Boer* Zwaantina Hendrika en *Blouw* Gesina, beide van Dantzig; den 9den *Boomgaard* Antje Witsenburg en *van der Wall* Geerdina, beide van Newcastle. — Te Texel den 6 Oct., *Dekker* Alida, van Rouaan. — Te Helvoet den 8 Oct., *Gust* Goede Hoop, van Hartlepool. — Te Vlissingen den 5 Oct., *Lindeboom* Maria Theresia, van Triest. — Te Genua den 30 Sept., *Schut* Maria Aletta, van Amsterdam. — Te Gent den 6 Oct., *Douwes* Eendragt, van Koningsbergen. — Bij Torbay den 4 Oct., *Brouwer* Ida Gesina, van Amsterdam n. Genua. — Te North Shields den 4 Oct., *Visser* Dolphijn, van Schiedam; den 5den *Boon* Alida Giezen, van Amsterdam; *van der Werff* Jandina, van Schiedam. — Te Hartlepool den 4 Oct., *Hitman* jonge Hendrik, van Amsterdam. — Te Bolderaa den 28 Sept., *Ebeling* Maria, van Bergen; *Kramer* Viatka, van Amsterdam. — Te Warnemunde den 3 Oct., *Louwerens* Courier, van Bremen. — Te Warnemunde den 3 Oct., *de Jonge* Elisabeth, van Bremen; den 4den *Pronk* Gezina, van Amsterdam. — Te Libau den 18 Sept., *van der Veen* Johanna Gesina, van Stettin. — Te Memel den 30 Sept., *Vos* Margina Wilhelmina, van Schiedam; *Westers* Antina Elsina, van Stettin. — Te Hamburg den 6 Oct., *Mulder* Zorg en Vlijt, van Hamerfest; *Bekkering* Catharina Annechina, van Rotterdam. — Te Travemunde den 7 Oct., *Degenhard* Wicherdina, van Wismar. — Te Pillau den 3 Oct., *Peper* Fennechina, van Amsterdam; den 4den *Koning* Neptunus, van Hamburg; den 5den *Scholtens* Sjoumenta, van Rostock. — Te Kroonstad den 1 Oct., *Kwakenbrug* Wilmina, van Bergen. — Te Koppenhage den 4 Oct., *Kolk* Dankbaarheid, van Amsterdam.

Binnengekomen te Amsterdam den 9 Oct., kapit. *Wortelboer* Bordeaux, van Bordeaux. — Te Texel den 9 Oct., *Doornbos* Alida, van Newcastle. — In het Vlie den 6 Oct., *Caverson* Alarm, van Londen n. Groningen, als bijlegger; *Boomgaard* Antje Witsenborg en *van der Wall* Geerdina, beide van Newcastle; *de Boer* Zeelust, van Oudsoen. — Te Londen den 6 Oct., *Wever* jonge Hendrik, van Koppenhage — Bij Portland den 2 Oct., *Karsies* Hillechiena Wilkens, van Amsterdam n. Livorno.

Zeilklaar te Boston den 15 Sept., kapit. *Trip* Libra, naar Batavia. — Te Marseille den 1 Oct., *Kramer* Gebroeders, naar Falmouth.

Vertrokken van Amsterdam den 9 Oct., kapit. *de Boer* Vriendschap, naar Livorno; *Puister* de Nijverheid, naar Bayonne; *Veen* Alida, op avontuur. — Van Texel den 7 Oct., *Tuntelder* Geertruida, naar Lissabon; *Nagel* Gebina Maria, naar Nantes; *Gialts* Helena, naar Londen; *Olthoff* Catharina en *Veling* Catharina, beide naar Newcastle; *Gruppelaar* Nijssina, naar Whitby; *Engelsman* Richard, naar Hull. — Van Helvoet den 7 Oct., *Pybus* Annechina Jantina, op avontuur. — Van Brielle den 7 Oct., *Schaap* de jonge Klaus, naar Hamburg. — Van Vlissingen den 7 Oct., *Meinders* Johanna, naar Petersburg; *de Jonge* vr. Martha, naar Leer. — Van Gent den 6 Oct., *van der Wouden* Gesina Gesina, naar Hamburg. — Van Swinemunde den 4 Oct., *van Sluis* Tjakkina, *Boiten* Catharina Elisabeth en *Blouw* Annechiena, alle drie naar Groningen; *Kleininga* Maria Laurentia, naar Nantes; *Hildebrandt* vr. Wendelina en *de Vries* Vriendschap, beide naar Bremen. — Van Pillau den 1 Oct., *Brunius* Gesina Jantina, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 6 Sept., *Speelman* vr. Margaretha, naar Amsterdam; *Klein* Jantina, naar Hoogezand; *Wegener* vr. Martha, naar Dantzig; den 7den *de Boer* vr. Juliana en *Kruisinga* vr. Reina, beide naar Amsterdam. — Van Cuxhaven den 7 Oct., *Legger* Geertina, naar Groningen.

Vertrokken van Amsterdam den 9 Oct., kapit. *Sissingh* Harmina Catharina, naar Triest; *Joosten* Henderika, naar Rostock; *Greven* Goede Hoop, naar Bremen. — Uit het Vlie den 7 Oct., *Schuur* jonkvr. Elisabeth, naar Dantzig. — Van Havannah den 1 Sept., *de Haan* Fortuna, van Rotterdam via Matanzas. — Van Hartlepool den 5 Oct., *Postema* Gesina, naar Amsterdam.

Het schip *Jantina*, kapit. Brouwer, van Newcastle naar Holland, is den 8 Oct. bij Calandsoog verongelukt, doch het volk gered.

Het schip *Argo*, kapit. Gerritz, den 17 Julij van Hamburg te Valparaiso aangekomen, is in den nacht van den 17den op den 18den Junij, op 48.00° Z. Breedte, in een orkaan door electriesch vuur getroffen, hetwelk tusschen de groote en bramsteng met een zware slag nederviel en het tuig in brand stak, niettegenstaande dat alles met sneeuw en hagel overdekt was; slechts met moeite was het de equipage gelukt de brand te blusschen. Alle de wachthebbende manschappen hadden gelijktijdig eene hevige schok ondervonden.

De Nederlandsche kof *de jonge Derk*, kapit. Rijnberg, van Harlingen in ballast naar Noorwegen, is, volgens brief van Texel, van den 9den dezer, den 7den dito op de riggel bij 't Vlie gestrand, had de masten gekapt en zou weg zijn — Een brik zat op de Zuidwal bij 't Vlie aan den grond, en lagen aldaar nog drie schepen masteloos ter reede; de namen onbekend.

DELFZIJL, 11 Oct. Binnengekomen den 7den kapit. *Heins* Bougina, van Leer; *Prins* de Weldaad, van Bremen naar Rotterdam; *Valomstra* vr. Alida en *Feiken* vr. Aaltje, beide van Halte; *Forma* vr. Antje en *Elzen* Catharina, beide van Leer; den 9den *Douwes* de jonge Willem, van Hull, met verlies van ankers en ketting. — Vertrokken den 10den *van der Werff* Alida Gesina, naar Noorwegen; *de Vries* vr. Wobbegien, van Utrecht naar Bremen; *Heins* Biena Margaretha, van Rotterdam naar Bremen.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

3 Oct. de Haan, Henrietta, van Schiedam naar de Oostzee.
Potjewijd, Afiena, van Schiedam naar de Oostzee.
Staal, Tjadda, van Purmerend naar de Oostzee.
Drewes, Afiena Hillechiena, van Amsterdam naar Petersburg.
Mulder, Afina Agatha, van Schiedam naar de Oostzee.
Hazewinkel, Grietje Mollema, van Abbeville naar Riga.
de Weerd, Flekke Jouwer, van Amsterdam n. de Oostzee.
Nagel, Afina Alberdina, van Schiedam naar de Oostzee.
Lodewijks, Johanna, van Delfzijl naar de Oostzee.
Brons, Helena Brons, van Antwerpen naar Dantzig.
Plukker, Hendrika, van Schiedam naar de Oostzee.
de Jonge, Jezelina, van Rotterdam naar de Oostzee.
Scherpbier, de 5 Broeders, van Amsterdam naar Dantzig.
de Haan, Alida Alida, van Antwerpen naar de Oostzee.
Potjer, Akke Boon, van Delfshaven naar Arendsburg.
Bekkering, Ulrica, van Amsterdam naar Stettin.
de Jonge, Weldaad, van Amsterdam naar Stettin.
Bieze, Vriendschap, van Rotterdam naar Kroonstad.
4 Oct. Hazewinkel, Onderneming, van Bergen naar de Oostzee.
Zeven, Concordia, van Schiedam naar de Oostzee.
de Jonge, Goede Hoop, van Amsterdam naar de Oostzee.
de Grooth, de 3 Gezusters, van Dantzig naar Harlingen.

De Wind den 3den W.N.W., W.Z.W., Z.Z.W.; den 4den W.Z.W., W.N.W., N.W.

209de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

1*ste Lijst.* No. 255 en 5024 ieder een prijs van *f* 1250. No. 11859 en 17968 ieder een prijs van *f* 1000. — *2de Lijst.* No. 2601 een prijs van *f* 20,000. No. 10532, 7490, 6648, 5631 en 13831 ieder een prijs van *f* 1000. — *3de Lijst.* No. 16968 een prijs van *f* 5000. No. 2113 een prijs van *f* 2500. No. 16906 en 3609 ieder een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 5den tot en met den 11den October zijn te *Groningen* geboren 12 zoons en 16 dochters; gehuwd 7 paren; overleden 9 ouden en 6 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 9 October.

TARWE.	N. GERST.	N.Zw.Voer 42 ℔ *f* 2,15
Oude Bak 72 ℔ *f* 7,25	Winter 52 ℔ *f* 2,55	» 44 » - 2,25
Oml. 1848 68 » » 6,00	» 54 » » 2,75	
» 70 » » 6,50	» 56 » » 2,95	BOONEN.
Old. 1849 68 » » 5,50	Zomer 55 » » 2,70	Paardeb. *f* 3,50 *f* 4,15
» „ 70 » » 6,C0	» 57 » » 2,90	
» „ 70 » » 5,50	Knobbe 60 » » 3.00	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	» 62 » » 3,30	Gr.Gort p. m. *f* 5,25,50
O. Inlands. 66 ℔ *f* 3,50	HAVER.	Par.100N.℔ *f* 7,25a *f* 11
» 68 » » 3,80	N. Dikke 44 ℔ *f* 2,40	Kooiz. *f* 10 tot *f* 12
» 70 » » 4,10	» 46 » » 2,65	Zomerz. *f* 8,75 tot *f* 10,75
N. 68 » » 3,80	» 48 » » 2,85	Dederz. *f*
N. BOEKWEIT.	» 50 » » 3,05	Karw. *f* 8,50 a *f* 9,50
Gr. Zand 62 ℔ *f* 3,65	» 52 » » 3,25	G. Mostz. *f* 5 tot *f* 8
» 64 » » 3,95	O.Bl. Voer 38 » » 1,95	Raapolie p. v. *f* 40
» 66 » » 4,25	» 40 » » 2,15	Boter 1 T. le s. *f* 21a *f* 21½
Zw. Zand 64 » » 3,85	» 42 » » 2,15	Dito dito 2e s. *f* 19
Veen	N.Zw.Voer 40 » » 2,05	Dito dito 3e s. *f*

Tarwe bijna niet in omgegaan. — Rogge als genoteerd ter vergeefs aangeboden. — Boekweit 10 cents hooger verkocht. — Gerst 5 cents lager verkocht. — Haver over 't geheel goed prijshoudend. — Boonen in een doen. — Gort als voren. — Kool- en Zomerzaad hooger verkocht. — Geel Mosterdzaad als genoteerd naar deugd verkocht. — Grauwe Erwten *f* 4,50, *f* 5,75, *f* 7,50; Groene dito *f* 4,50, *f* 6,00.

ROTTERDAM, 8 *October*. Tarwe: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. redelijk aangevoerd en tot vorige prijzen aan gebruikers slepende van de hand gegaan; goede en puike nieuwe *f* 7,60 a *f* 8,20; mindere *f* 6,25 a *f* 7,40; goede en puike jarige *f* 8 a *f* 8,40, mindere *f* 7 a *f* 7,90; roode soorten vonden weinig vraag en werden als volgt bij gerijven uitgesleten: 162 ℔ jar. Hoogl. Kleefs. *f* 265, *f* 270; 162 ℔ dito *f* 250, *f* 254, *f* 255, *f* 258 n. kwaliteit. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 4,10 a *f* 4,90; voorts 151 ℔ N. Bovenl. *f* 135; 149 ℔ jar. Rijn *f* 133; 150 ℔ Limb. *f* 135; 148 ℔ tweejarige Munst. *f* 130; 143 ℔ O. Riga *f* 118; 155 ℔ Wolgast *f* 145; 152 ℔ gedroogde dito *f* 140; 150 ℔ Pomm. *f* 132; 149 ℔ dito te Schiedam *f* 128; in publ. Veiling: 122, 124 ℔ (Amst. pool) min of meer beschad. Stettin *f* 122, *f* 126, *f* 127. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 3,30 a *f* 4; dito Zomer *f* 3 a *f* 3,30; voorts 133 ℔ Nassaud. *f* 116. — Haver: Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,30 a *f* 3,50; dito Lange *f* 1,80 a *f* 2,50. — Boekweit *f* 3 a *f* 5 hooger; op 140 ℔ n. N.-Brab. *f* 137, *f* 140, *f* 143, *f* 143½; dito Vlaams. *f* 140; dito Rijn *f* 134, *f* 136, *f* 138, *f* 140; dito Gron. Zand *f* 130, *f* 132 — Erwten: Zeeuwsche Grauwe *f* 5,60 a *f* 6; dito Groene *f* 4,80 a *f* 5,80; dito Witte *f* 5 a *f* 5,75. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte 25 cents lager, *f* 5,75 a *f* 6,75; dito Bruine *f* 6,50 a *f* 8; dito Paardenboonen 20 cents lager, *f* 3,90 a *f* 4,20. — Koolzaad: puik Zeeuwsch gestort 66 p. vl.; Zeeuws. in zakken 63 a 64 p. vl.; ord. Flakk. 57 p. vl.; Zomer 53 a 54 p. vl.

AMSTERDAM, 10 *October*. Tarwe tot vorige prijzen aan consumtie; 130 ℔ b. Pools. *f* 287; 131 ℔ b. dito *f* 292; *f* 130 ℔ dito *f* 282, 285; 128, 129, 130 ℔ Rijn *f* 232, *f* 235, 238; 130 ℔ j. Bovenl. *f* 240 kontant; 129 ℔ o. Zeeuwsche *f* 255; 132 ℔ o. Rost. *f* 285. — Gedr. Rogge tot circa vorige prijzen bij partij; ongedr. hooger gehouden; 115 ℔ gedr. *f* 115 aan de Zaan te leveren; 115 ℔ gedr. *f* 116 bij partij; 125 ℔ n. Geld. *f* 136; 116 ℔ gedroogde *f* 119. — Gerst ruim prijshoudend; 107 ℔ jar. Nassaudietsche *f* 110.

Koolzaad, verkocht: Oostvr. 64, 64½, 65 p. vl.; Kromhorn 65 p. vl.; op 9 vat in Oct. en Nov. 72 p. vl.; April 74 p. vl.; Sept. 64½ p. vl. — Lijnzaad prijsh.: 109 ℔ Finl. *f* 230; 107, 108, 109, 110 ℔ Archangel *f* 235, *f* 240, *f* 245, *f* 250; 111, 112, 113 ℔ Petersb. Saratow *f* 262,50, *f* 265; 108, 109 ℔ puike Egypt. *f* 275. — Raapolie dadelijk en op levering wede williger, doch bleef op het laatst op levering iets flauwer; op 6/w. *f* 44,50; Vlieg. *f* 43 a *f* 44; Nov. *f* 43,50 a 75; Dec. *f* 43,75 a *f* 44; Mei *f* 44,50 a 25 a 50. — Lijnolie merkelijk williger; op 6/w. *f* 33,75; Vlieg. *f* 32 a *f* 33,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 39; vlieg. *f* 38.

LONDEN, 5 *October*. Hollandsche Boter was deze week gevraagd en de prijzen bleven goed gesouteneerd. De beste merken blijven echter het meest gezocht en de voorraad van deze is naauwelijks toereikende voor de tegenwoordige behoefte. De prijzen zijn thans: beste Vriesche 86 à 88 sh., ord. en 2de soort 68 à 80 sh.; beste Hollandsche 76 à 78 sh.; Zwolsche 74 à 78 sh.; Groninger 60 à 64 sh.; inferieure kwaliteiten nominaal 44 à 60 sh.

LONDEN, 8 *Oct*. Inl. Tarwe was moeijelijk tot de prijzen van l.l. Maandag te plaatsen; vreemde geheel onveranderd met weinig omgang. Gerst zeer gewild op de vorige notering. Puike Haver bedong den vorigen koers, doch mindere soorten waren lager verkrijgbaar. Boonen en Erwten niet zoo goed te slijten als verleden week.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 10 *October*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 53 13/16, 53⅞, 53 13/16; Dito Cert. 3 pCt. 63 15/16, 63¾, 63 15/16; Dito 4 pCt. 83 5/16, 83 1/16, 83½. — O. I. Leen. 4 pCt. 82 1/16, 83; Amort.-Syndicaat 3½ pCt. 63¼. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 46¾. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 10½; Dito dito van 510 £ 5 pCt. 10¼, 10 11/16; Dito bij dito, Onbep. Stukk. 5 pCt. 9½, 10 1/16; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 26¾, 27, 26½; Coup. *Ardoins* 7¼, 7 3/16. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 30⅛, 31¼, 31¼; Dito dito 4 pCt. 32⅛, 32¼, 32⅛. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 104¾; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 104¾; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 93½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 85⅛, 85¼; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 84; Inschr. in Assign. 6 pCt. 63½; Cert. van dito 6 pCt. 64 7/16, 64¾. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 86, 86½; Dito 2½ pCt. 44 1/16, 44¼; Oostenr. N. Metall. 5 pCt. 90, ¼; Weenerb. bij *Goll en comp.* 4 pCt. 74; Frans. Oblig. 3 pCt. 51½, 52, 51 13/16; 5 pCt. Frans. Cert. 84¾; Braz 5 pCt. 88¼, ¼, ½; N. Mex. 5 pCt. 25 13/16, 26, 25½; Gren. 1½ pCt. 16¾; Venez. 2¾ pCt. 24¼; 3 pCt. N. Portug. 28; Handelm. kontant 164¼.

In Integralen en 4 pCts. was de affaire zeer levendig, ofschoon de prijzen niet noemenswaardig hebben gevarieerd.

In Spaansche binnenl. 3 pCts. was veel beweging. Men wilde weten, dat eenige valsche stukken ontdekt waren en dit lokte onderscheidene verkoopers tot verlaagde koersen uit. Alle overige soorten waren insgelijks meer aangeboden.

Naar Portug. was tot verbeterde koersen zeer levendige vraag. Fransche en Oostenrijksche vast.

Van Zuid-Amerik. waren uitgestelde Pernanen tot verhoogde koersen gezocht; Mexik. flaauw.

Braz. 1824 v. £ 100 £ 85½; Ven. Uitg. Onbep. St. 6¾; Peru Coup. *f* 4¾; Peru Uitg. v. 100 £ 18½, ¾; Enc. Denen 3 pCt. 73.

Koers van het Geld: Beleening 2¾, Prolong. 2½, Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 53¾; Ard. à 510 £ 10⅛; Binnenl. 3 pCt. 26¼.

*** De WINTER-LEERKRING aan de *LANDHUISHOUDKUNDIGE SCHOOL* te *GRONINGEN* vangt weder aan op MAANDAG, den 15den October 1849.

De OPENBARE LESSEN over de *LANDHUISHOUDKUNDE* beginnen op DONDERDAG, den 18den October 1849, des morgens te **elf uur.** Tot de laatste heeft elk toegang, die zich vooraf aanmeldt bij

H. C. VAN HALL.

*** VERGADERING van de **KOMMISSIE** voor de *ZONDAGSCHOLEN*, op HEDEN, VRIJDAG, den 12den October 1849, des namiddags te vier uur, in het PROVINCIEHUIS. Die van het Onderwijs op de Zondagscholen wenschen gebruik te maken, kunnen zich daartoe aanmelden bij de Vergadering, of tusschentijds bij de Heeren Ds. GERHARDS, Ds. LORGION, VAN BOEKEREN, Baron VAN IMHOFF, Prof. PAREAU, Ds. MANSSEN, Ds. REITSMA en Mr. H. O. FEITH.

Het **BESTUUR** van de AFDEELING *GRONINGEN* van het *NEDERLANDSCHE BIJBELGENOOTSCHAP* maakt aan al de Leden van het Genootschap bekend, dat er op Donderdag den 18den October aanstaande, zal plaats hebben: 1) te 12 uur eene **ALGEMEENE VERGADERING**, in het PROVINCIEHUIS alhier, waartoe alle Leden des Bijbelgenootschaps toegang hebben, en waarin berigt zal worden gegeven van den STAAT der AFDEELING en des GENOOTSCHAPS, van de UITGIFTE van BIJBELS, van den STAAT der KAS, van het VOORGEVALLENE op de ALGEMEENE VERGADERING, in Julij te *Amsterdam* gehouden, VERKIEZING van LEDEN in het BESTUUR der AFDEELING, enz.; 2) te 5 uur, in de GROOTE KERK, eene **GODSDIENSTIGE BIJEENKOMST**, waarbij Ds J. DOUWES, Pred. te *Leens*, Voorganger zal zijn; wordende de Leden van het Genootschap vriendelijk uitgenoodigd, beide Vergaderingen met hunne tegenwoordigheid te vereeren. De laatste bijeenkomst is echter ook ingerigt voor hen, die geene Leden des Genootschaps zijn, en zal tevens dienen om Giften voor hetzelve door Broederen Diakenen in te zamelen.

Voorts verzoekt het Bestuur der Afdeeling de Bestuurders der Vereenigingen buiten de Stad gevestigd, dat zij hunne verslagen uiterlijk vóór den 16den dezer, bij den Secretaris inzenden, ten einde er nog het noodige gebruik van kunne gemaakt worden bij die Vergaderingen. Eindelijk wordt aan deze Bestuurders berigt, dat er na den afloop der Godsdienstoefening nog eene BIJEENKOMST van BESTUURDERS aller BIJBELVEREENIGINGEN in het PROVINCIEHUIS zal plaats hebben.

GRONINGEN, 9 October 1849. *Het Bestuur der Afdeeling Groningen van het Nederl. Bijbelgenootschap.*

Namens hetzelve:

L. G. PAREAU, *Secretaris.*

SOCIETEIT *de Harmonie.*

Aan de LEDEN wordt bekend gemaakt, dat op aanstaanden DINGSDAG, den 16den dezer, bij gelegenheid van de Zuidlaardermarkt, bij goed weder, **MUZIJK** in de CONCERTZAAL van **WIERSEMA** zal worden gegeven. Aanvang des avonds te vijf uur.

GRONINGEN, 11 October 1849.

Namens de Directie:

A. VAN CALCAR.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. VAN ELMPT, C.z.,

met

D. DANIËLS.

ARNHEM, 10 October 1849.

*** Heden overleed ons jongste Kind BERTHA, in den ouderdom van bijna 3 jaren.

DRONRIJP, 7 October 1849.

Mr. **A. G. VAN DALSEN FONTEIN.**

J. VAN CALCAR.

Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 8 October 1849. Heden overleed onze waarde Oom, de Heer WILLEM ARKEMA, in den ouderdom van 82 jaren en 5 maanden.

Mr. **H. VAN GIFFEN,**

G. WOUTERS,

Execut.-Testam.

*** Heden morgen omstreeks elf uur overleed, na eene ziekte van tien dagen, mijne innig geliefde Echtgenoot ENGELTJE DERKS OMTA, in den ouderdom van bijna zesenveertig jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van omstreeks zestien jaren. Hoe zwaar mij en mijne Kinderen deze diep betreurde slag treft, kan ieder beseffen, die de Overledene van nabij kende.

Verzoekende deze zoo voor algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

GRONINGEN, 9 October 1849.

G. T. TIESSEN,

Logementhouder.

*** GRONINGEN, 9 October 1849. Heden overleed mijn Echtgenoot E. SEBENS, in den ouderdom van 67 jaren.

K. HEIKENS,

Wedw. **E. SEBENS.**

*** KOLLUM, 9 October 1849. Heden overleed de Weleerwaarde Zeer Geleerde Heer JOHANNES PETRUS BRUINWOLD RIEDEL, *rustend Leeraar en Oud-Rector der Latijnsche School, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw*, in den ouderdom van 84 jaren en 9 maanden.

Eenige kennisgeving.

*** Mijn eenigst Kindje WILLEM, op wien ik al mijne hoop hield gevestigd, ontviel mij heden, in den ouderdom van bijna elf maanden; hij volgde dus na twee maanden zijne Moeder en zijn Zusje in de eeuwigheid na.

GRONINGEN, 10 October 1849.

W. C. TER VEHN.

Eenige kennisgeving.

*** Na eene slepende ziekte van eenige maanden, ontsliep heden morgen kalm en zacht mijn geliefden Echtgenoot JAN CARS HOVING, in den gezegenden ouderdom van 83 jaren, waarvan ik 31 jaren in eenen genoegelijken echt met hem vereenigd was.

Zwaar valt mij die slag in mijnen hoogen ouderdom, doch heb allezins redenen om Gode te zwijgen, te aanbidden en te hopen.

GRONINGEN, 10 October 1849.

ZWAANTJE GEERTS JUILING,

Wedw. JAN CARS HOVING.

BOEK- EN STEENDRUKKERIJ.

Door deze heb ik de eer te berigten, dat ik de *Boek- en Steendrukkerij*, door wijlen mijnen Vader J. OOMKENS opgerigt en sinds ruim vier jaren door mijnen overledenen jongsten Broeder A. OOMKENS, J.ZOON, voortgezet, heb overgenomen en op den ouden voet zal continueren.

Ik hoop op de begunstiging van velen en verzoek er beleefdelijk om. Bij spoedige hulp, goed werk en billijke prijsberekening zal ik trachten, die niet onwaardig te zijn.

De Drukkerij blijft voorloopig aan het **Guyotsplein** gevestigd, terwijl mijn *Boekwinkel* in de *Brugstraat* onder de firma J. OOMKENS, J.ZOON, op den ouden voet wordt voortgezet.

Zoo aan het lokaal der Drukkerij, als in den Boekwinkel, worden bestellingen aangenomen.

GRONINGEN, *October* 1849.

JAN OOMKENS.

*** Bij den Boekhandelaar **R. G. J. SLADOOT**, te *Groningen*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Euphronimus,

of: NEERLANDS LAGER ONDERWIJS NAAR DE GRONDWET EN HET GEZOND VERSTAND. Door *OTTO ANT. SPITZEN*, R.-C. Priester te *Groningen*. Prijs 50 cts.

*** Bij den Boekhandelaar **H. R. ROELFSEMA** zijn voorhanden en te bekomen; alle hier gebruikelijke **ZEEVAARTKUNDIGE BOEKEN**, benevens de nieuwste en beste HOLLANDSCHE en ENGELSCHE **ZEEKAARTEN**; op **INSTRUMENTEN** worden bestellingen aangenomen. De prijzen zijn gelijk aan die te *Amsterdam*. Gedrukte Lijsten zijn op aanvrage verkrijgbaar.

*** Door den Boekverkooper **F. WILKENS** is uitgegeven:

I. P. GRIMM, DE GETROUWHEID VAN DEN HERDER **JEZUS CHRISTUS.** (Eene Parabel.) Naar het Hoogduitsch, à 10 Cents, ter verspreiding bij de 12 Exemplaren *f* 1—00.

ALOM VERZONDEN:

W. A. ELBERTS, **CHOIX DE MORCEAUX CLASSIQUES FRANÇAIS**, enrichis de notes à l'usage des Instituts et des Gymnases, ... *f* 1 — 25.

———— **GESCHIEDENIS DES VADERLANDS**, voor Gymnasiën en Instituten, 2de verm. druk, met Kaarten, ... *f* 2 — 10.

De 1ste aanzienlijke oplaag was in ruim een jaar uitverkocht; deze 2de druk is door den Schrijver vermeerderd met de Gesch. der afzonderlijke Provinciën onder de Grafelijke regering, en verder bijgewerkt tot op de Troonsbeklimming van WILLEM III, *terwijl de Uitgever, dankbaar voor het goede onthaal, dat dit Werk mogt te beurt vallen, deze uitgave heeft verrijkt met drie Kaarten. HH. Docenten, wien deze Uitgaaf nog onbekend mogt zijn, kunnen bij de voorn. Boekhandelaars Exempl. ter inzage bekomen.*

Debiteert mede met succes:

W. A. ELBERTS, CHRONOLOGISCHE HANDLEIDING tot de beoefening der NEDERL. LETTERKUNDE, 2de Verm. druk, ... *f* 0 — 75.

J. VAN SCHREVEN, KORTE HANDLEIDING TOT HET REDEKUNDIG ONTLEDEN VAN VOORSTELLEN EN VOLZINNEN, 4de verb. en verm. druk, met Aanteekeningen, ... *f* 1 — 30.

A. F. A. SCHMIDT, NIEUW HONDERDTAL NUTTIGE VERHALEN, voor Kinderen. Een Leesboek voor de Scholen, 1ste Stukje, 2de druk, ... *f* 0 — 30.

IDEM IDEM, 2de Stukje, ... *f* 0 — 30.

DEVENTER. A. J. VAN DEN SIGTENHORST.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is *op heden* uitgegeven en verzonden, een DERDE, *verbeterde Druk* van

I. **DE OUDEJAARSAVOND.**

Ernstige Lectuur voor de laatste dagen des jaars,

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD,

Predikant te 's Gravenhage;

in gr. 8vo. met een fraai Vignet in staal. Prijs *f* 3—00.

II. **EEN VIERDE, GOEDKOOPE DRUK**

VAN DE

SCHETSEN UIT DE PASTORIJ TE MASTLAND.

Ernst en Luim uit het leven van den Nederlandschen DORPSLEERAAR.

In klein formaat. Prijs *f* 1—50.

(Deze Druk bevat alles wat over *Mastland* is uitgegeven.)

III. **De Begrafenis.**

Twee laatste Schetsen uit de Pastorij te *Mastland*.

Tot aanvulling van den *eersten*, *tweeden* en *derden* Druk afzonderlijk uitgegeven; in gr. 8vo. Prijs 60 cents.

Nog weinige Exemplaren zijn voorhanden van:

IV. ***C. E. VAN KOETSVELD,*** **Godsdienstige en Zedelijke Novellen;** in gr. 8vo, met een fraai Vignet in staal. Prijs *f* 3,25.

*** Krachtens behoorlijk geregistreerd BEVELSCHRIFT van den Edel Achtbaren Heer REGTER-COMMISSARIS, worden mits deze opgeroepen de SCHULDEISCHERS van den gefailleerden **H. G. LEVER**, *Koopman* te *Wildervank*, om te verschijnen op MAANDAG, den 22sten October aanstaande, des voormiddags te elf uur, in het GEWOON ZITTINGS-LOKAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Winschoten*, ten einde alsdan nog te VERIFIËREN de vroeger niet opgegevene SCHULDVORDERINGEN, en tevens om alsdan te DELIBEREREN over een van wege den gefailleerden aangeboden ACCOORD.

WINSCHOTEN, 10 October 1849.

M. VAN DER TUUK,

Curator.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

DIENSTREGELING voor de maand OCTOBER 1849.

Van *KAMPEN* op *AMSTERDAM*, ZONDAGS, DINGSDAGS en DONDERDAGS, 's middags te 12 uur.

Van *AMSTERDAM* op *KAMPEN*, MAANDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's morgens te 8 uur.

De **DILIGENCE** van *Groningen* op *Zwolle* en *Kampen*, in correspondentie met de **STOOMBOOT** van *Kampen* op *Amsterdam*, vertrekt des MAANDAGS, WOENSDAGS en ZATURDAGS, des avonds te 11 uur, van het Logement *de Nieuwe Munster*, bij C. A. FRIGGE; — terwijl de Reizigers zoo vroegtijdig te *Amsterdam* aankomen, om met den laatsten spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Gravenhage* en *Rotterdam* te kunnen vertrekken. — Voorts loopt deze Dienst direct door naar *Deventer*, *Arnhem* en *Nijmegen*, en komt te *Arnhem* aan vóór het vertrek van den DERDEN TREIN.

POSTWAGENDIENST.

De **POSTWAGEN**, die vroeger alleen tusschen *GRONINGEN* en *ZUIDBROEK* reed, zal nu voortaan DOORRIJDEN over *WINSCHOTEN* en *N. SCHANS* naar *LEER*, in onmiddellijke Correspondentie met de **POSTWAGENS** op *OLDENBURG*, *BREMEN*, *HANNOVER* en *HAMBURG*. Rijdt af van *Groningen* des morgens te half acht, en komt aan te *Leer* des namiddags te 5 uur; rijdt af van *Leer* des morgens te 8 uur, 10 uur te *N. Schans*; om één uur van *Winschoten*; en, in plaats van half zes, zoo als vroeger, thans te drie uur van *Zuidbroek*, en komt te *Groningen* aan om 5 uur. De **MARKTDAG-WAGEN** blijft op denzelfden voet continueren, des DINGSDAGS en VRIJDAGS MORGENS om 6 uur van *Winschoten*, en des middags om 4 uur van *Groningen*. — Nadere informatiën te *Groningen* bij den Heer VAN DER LAAN, en te *Zuidbroek* bij den Ondernemer G. MONKHORST.

Postwagendienst

op ***LEEUWARDEN.***

Aan het geachte PUBLIEK wordt bij deze te kennen gegeven, dat, te beginnen met MAANDAG, den 15den October 1849, het KANTOOR der POSTWAGENDIENST van C. WITTEVEEN, te *Groningen* zal zijn geplaatst aan het **Logement de DOELEN**, aan de Groote Markt.

ZWOLSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ. Dienstverandering van af den 1sten October 1849. Van *ZWOLLE*, Zondag, Woensdag en Vrijdag 's morgens zeven uur. Van *AMSTERDAM* Dingsdag, Donderdag en Zaturdag 's morgens acht uur.

In correspondentie met de Spoortreinen en *Meppel*.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG, den 22sten October 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht: Eene neringrijke **KOOPMANS BEHUIZING**, get. lett. W no. 38 V rood F 128, hebbende PAKHUIS en BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, staande Oostzijde in de Harderingestraat, op den hoek van de Nieuwstad te *Groningen*, wordende door de Erven A. TER BEEK bewoond. Om te aanvaarden den 1sten November 1849. Te bezien Zaturdag vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur.

OP DONDERDAG, DEN 25sten OCTOBER 1849,

des namiddags te 2 uur, zullen, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, te *Groningen*, publiek worden verkocht: **5 Stuks vette KOEIJEN**, toebehoorende aan E. J. SCHAAP.

Mr. J. W. QUINTUS, *Nots.*

VERKOOPING VAN KOEIJEN.

Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op DINGSDAG, den 23sten October 1849, des namiddags te 2 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort aldaar, op zes maanden Crediet, publiek te verkoopen: Ongeveer 25 stuks beste **VAALMELKTE, NIEUWMELKTE** en **KALFKOEIJEN.**

HOUTVEILING.

DONDERDAG, den 18den October 1849, des morgens te 10 uur, zal, ten Huize van den Kastelein F. RASKER, op den hoek van 't Ameland, te *Groningen*, publiek worden geveild: eene groote Kofslading **STETTINER BALKEN**, waaronder pl. min. 50 stuks ter lengte van 50 tot 65 Voeten. Het Hout ligt genommerd buiten het Kleine Poortje, aan den Zaagmolen *de Zaaijer*, alwaar de CATALOGUS te bekomen is.

FIRMA **Steen & Comp.**

Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, ten verzoeke der beneficiaire Erfgenamen van wijlen DREWES RIKKERS VAN DER BLEEK en HENDRIKJE ROELFSEMA, Eh., te *Warffum* overleden, op VRIJDAG, den 19den October 1849, des middags precies te 12 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Warffum*, publiek, bij Strijkgeld, presenteren te verkoopen:

I. Eene ruime, wél betimmerde BEHUIZING, no. 183, zijnde eene *HERBERG*, en groote nieuwe SCHUUR, met de BEKLEMMING van den *Grond*, *Heemstede* en *Tuin*, doende 's jaars tot grondpacht *f* 6, staande en gelegen in het Dorp *Warffum; om dadelijk te aanvaarden.*

II. Eene BEHUIZING, no. 36, met de BEKLEMMING van den *Grond* en p. m. 50 Roeden *Bouwgrond*, doende 's jaars op Midw. *f* 10 tot grondpacht, staande en gelegen in de Oostervalge te *Warffum*; om den Bouwgrond dadelijk en de Behuizing op den 1sten Mei 1850 te aanvaarden.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris *Mr.* A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op ZATURDAG, den 20sten October 1849, des morgens te 11 uur, ten Huize der Gemeente *Grootegast*, ten verzoeke van Mevrouw de Weduwe en Erven van wijlen den Heer K. J. VAN DER VEEN, in leven Notaris te *Dragten*, publiek te verkoopen:

Den EIGENDOM van 18 Bunders, 06 Roeden, 70 Ellen *Land*, waarop eene BOEREN BEHUIZING met SCHUUR, alles staande en gelegen te *Noordwijk*, in beklemming in gebruik bij LUBBE WIEBES DE BOER en Vrouw, voor eene jaarlijksche, vaste huur van *f* 50—00.

Mr. D. ROESSINGH.

Notaris.

Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS**, zal, op MAANDAG, den 29sten October 1849, te 2 uur, bij de BOERENPLAATS van den Huize *EKENSTEIN*, bij het Verlaat te *Tjamsweer*, **BOELDAG** worden gehouden van 30 puik vette zware KOEIJEN en 24 LAMMEREN; kunnende dit Vee in de Weide blijven.

BIJ TOEVAL TE KOOP OF TE HUUR:

eene zeer nette nieuw vertimmerde **BEHUIZING** met een **TUINTJE** er achter, vooraan in de Bloemstraat, te *Groningen*, lett. H no. 182, ruim voorzien van Put- en Regenwater. Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner

F. U. VAN DER WERFF.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een wél aangelegde **TUIN**, voorzien van vele fijne VRUCHTDRAGENDE BOOMEN, met daarin staanden KOEPEL, KAMER en KEUKEN, aan de Plantaadje, op den hoek van de Brandenburgersteeg, buiten de Heerepoort, onder *Groningen*, hebbende een fraai uitzigt naar de Heere- en Oosterpoorten. Te bevragen bij den Tuinman W. KEULEN, aan de Kruidgracht, te *Groningen*.

Laatstleden Zaturdag is binnen deze Stad **VERLOREN:** een **AANTEEKENINGSBOEKJE** met PERKAMENTEN OMSLAG, voor den Vinder van geene waarde; die het teregt brengt, zal wél BELOOND worden. — Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

Bij den Vleeschhouwer **E. J. DE HAAR**, in de N. Ebbingestraat, zal op heden worden geslagt: een extra puik vet blank **ZOETEMELKS KALF.**

Bij de Wedw. **J. GOEDHUIS**, in de Heerestraat, zal op heden worden geslagt: Een buitengewoon vet en blank **ZOETEMELKS KALF**, zonder weerga.

Men verlangt hier ter Stede op eene SCHOOL nog eene **JUFFER**, niet beneden de 16 jaren, om mede WERKZAAM te zijn bij het ONDERWIJS der KLEINEN. Adres bij den Boekverkooper J. CREEMER.

De Kleermaker **K. J. DALLINGA**, te *Opwierda* (bij *Appingedam*), verlangt ten spoedigste een' **KNECHT.**

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

SEPTEMBER en OCTOBER 1849.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
30	746,35	745,94	741,54	14,0	14,9	15,0	0,86	0,89	0,93	Z.Z.O.	Z.Z.W.	Z.W.	betrokken	betrokken	betrokken
1	743,06	748,52	751,00	14,8	15,2	15,0	0,89	0,79	0,88	W.N.W.	N.W.	N.W.	»	bewolkt	»
2	752,13	752,63	753,59	14,9	14,6	13,5	0,80	0,80	0,87	N.N.W.	»	W.N.W.	regen	bewolkt	»
3	753,15	749,83	743,27	12,2	12,4	12,5	0,95	0,79	0,86	Z.Z.W.	Z.Z.O.	Z.Z.W.	bewolkt	betrokken	»
4	737,77	738,87	742,18	12,3	13,1	13,0	0,97	max.	0,93	Z.Z.W.	Z.Z.W.	W.Z.W.	regen	regen	»
5	749,35	755,59	755,86	12,3	13,1	12,0	0,86	0,73	0,86	W.N.W.	W.t.Z.	Z.W.	bewolkt	betrokken	regen
6	751,40	755,65	757,87	11,0	12,1	11,3	0,92	0,82	0,87	Z.W.	W.N.W.	W.t.Z.	regen	bewolkt	betrokken
gem. stand	760,08			15,2			0,81			regen 61,4 strepen					

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 16den October 1849, no. 83.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

WEENEN, 9 October.

Omtrent de veroordeeling van den edelen graaf *Batthyany*, den voormaligen minister-president van Hongarije, luiden de berigten verschillend. Men meldt, dat hij werkelijk ter dood is veroordeeld en wel door de galg, en dat *Haynau* dit vonnis bekrachtigd heeft; maar of het vonnis werkelijk *voltrokken is*, blijkt niet duidelijk. — Volgens sommigen was alles reeds in gereedheid gebragt, om het vonnis te voltrekken, toen het berigt aankwam, dat de edele graaf zich door zelfmoord van het leven beroofd had; sommigen echter verzekeren, dat de wonden, die hij zich toegebragt had, niet doodelijk waren. Zoo verzekeren dan ook andere berigten, dat hij nog werkelijk in den avond van den 6den Oct. ter dood gebragt is. Deze gebeurtenis moet te Pesth eene groote sensatie gemaakt hebben, daar *Batthyany*, nevens *Kossuth*, de voornaamste held van de omwenteling was, en de algemeene achting door zijn edel karakter en zijne groote kundigheden genoot. — Men wil, dat hij niet het eenige offer is, maar dat ook *Nazy*, *Sandor*, *Aulich*, *Poltenberg*, *Leiningen*, *Balogh* en *Damjanich* door het krijgsgeregt tot den dood aan de galg. — *Kiss*, *Lazar* en *Török* tot den dood met den kogel veroordeeld zijn, — en dat *Haynau* al deze vonnissen reeds bekrachtigd heeft. — Andere berigten voegen er nog de namen van *Knesevics*, *Vecsey*, *Schweydel*, *Dessöwffy* en *Caner* bij.

[*Batthyany* is inderdaad ter dood veroordeeld met den strop; hij heeft daarop gepoogd zich van het leven te berooven met eene kleine dolk, die hem door zijne vrouw was in handen gespeeld; toen werd de executie van het vonnis tot 's avonds opgeschort, als wanneer hij door kruid en lood is ter dood gebragt, terwijl in het vonnis de dood door ophanging bleef vermeld, welke sensatie deze onverwachte wreedheid alom in Hongarije en ook in Oostenrijk heeft gemaakt.

Overigens blijkt uit het vonnis duidelijk, dat de graaf volstrekt *niet* wegens deelneming aan den moord van *Latour* veroordeeld is, maar wegens een *staatkundig* misdrijf, waarover eene *militaire* regtbank zich verstout en bevoegd erkent uitspraak te doen.]

— Te Kutenberg (in Bohemen) verbood de gemeente aan een' Israëliet, om gronden aan te koopen; hij stelde zich niettemin in bezit van dezelve. Nu wendde de gemeente zich tot den Keizer, zich beroepende op een besluit van Keizerin *Maria Theresia*. — De Keizer antwoordde, „dat het niet meer de tijd is van *Maria Theresia*, — dat zijne onderdanen gelijke pligten hebben en *dus* ook gelijke regten."

— Met de buitenlandsche inschrijvingen, welke nog niet alle bekend zijn geworden, is in het geheel voor omstreeks 102 millioen in de Nieuwe Oostenrijksche leening ingeschreven. Voorzeker is het resultaat der operatie, na een zoo stormachtigen tijd van de Oostenrijksche monarchie, een zeer schitterend bewijs van het openbaar vertrouwen in Oostenrijk en zijne toekomst. Handel en nijverheid nemen thans eene nieuwe vlugt te Weenen. De vreemdelingen stroomen als vroeger derwaarts. De schouwburgen worden druk bezocht en de stad heeft haar vorig aanzien herkregen.

BERLIJN, 10 October.

Er is sprake bij het ministerie om de Duitsche vloot in de haven van Antwerpen te doen overwinteren. Ook bij de oppositie wint dit denkbeeld veld.

[Nog al aardig. Om zeker te zijn, dat de oorlogsvloot van het zoo éénige Duitschland niet tot zich genomen wordt door Oostenrijk, dat er zoo weinig toe heeft bijgedragen, wil Pruissen en zijne medestanders de schepen *buitenslands* laten overwinteren. Om dezelfde reden heeft men in den mond van de Wezer de stoomkorvet *Aartshertog Johann* zóó vol water laten loopen, dat vooreerst aan vlot maken van dat vaartuig niet zal zijn te denken. Of eene oorlogsvloot voor Duitschland ook doelmatig is! Jammer, dat de Duitsche dames er hare vingerhoeden en naaldekokers voor opgeofferd hebben.]

HAMBURG, 10 October.

Het is gebleken, dat van de 1000 dienstpligtigen uit Sleeswijk, rijkelijk 800, in weerwil van het verbod der Lands-regering en de vermaning der Deensch-gezinden, naar Holstein zijn getrokken, om zich bij het Holsteinsche leger te laten aannemen. Behalve dezen hebben zich ook nog vele vrijwilligers aangemeld. — Eene dergelijke uitkomst pleit weinig ten gunste van Denemarken.

— Het Duitsche gewapende stoomschip *Aartshertog Johann* is op de Wezer aangekomen, en bij Brake in het dok gebragt. Men heeft het dadelijk zoodanig met water gevuld, dat het zelfs bij springvloed niet vlot kan worden, en derhalve vooreerst niet kan worden vervoerd.

— Eergisteren heeft te Koppenhage de veiling der marmeren gips-werken van *Thorwaldsen* een aanvang genomen; de *Mercurius* van marmer werd door den Spaanschen gezant voor 2000 rth. gekocht; den *Ganymedes* met den arend behield het museum; de Fransche akademie liet groote inkoopen van gipsafgietsels doen.

GROOTBRITTANIE.

LONDEN, 10 October.

Verschil tusschen Engeland en Noord-Amerika.

Het reeds vermelde geschil tusschen onze Regering en die der V. Staten betreft het Musquito-rijk in Midden-Amerika, en is van geen gering gewigt.

Het gouvernement van Nicaragua heeft n.l. voor eenigen tijd aan eene Noord-Amerikaansche maatschappij concessie verleend voor het graven van een kanaal, ter verbinding van den Atlantischen-Oceaan met de Stille-Zuidzee. Het Britsche gouvernement heeft nu aan het bewind der Vereenigde-Staten verklaard, dat het die concessie als nietig en van onwaarde beschouwt, op grond dat de Regering van Nicaragua daardoor inbreuk heeft gemaakt op de regten van den Koning van Musquito, wiens regten en grondgebied in der tijd door het Britsche Gouvernement gewaarborgd zijn.

[De Koning van Musquito is een kind, in welks naam een Engelsch officier regeert, die door eenige kompagniën soldaten van de Engelsche Antilles wordt gerugsteund.]

— In den verderen loop van het verhandelde, in de vergadering van bestrijders van geldleeningen voor oorlogsoogmerken, heeft de heer *Cobden* gezegd, „dat *Kossuth* en de overige Hongaarsche vlugtelingen waarschijnlijk binnen 14 dagen in Engeland zullen zijn." — Vervolgens werden, nadat eenige hevige redevoeringen tegen de staatkunde van Rusland en Oostenrijk waren gehouden, verscheidene met het doel der zamenkomst strookende resolutiën aangenomen.

— De prins en prinses *Metternich* vertrokken gisteren van hier naar Brussel, waar zij den winter denken te blijven; gisteren hebben de hertog *v. Cambridge* en de hertog *v. Wellington* afscheidsbezoeken bij den prins en de prinses afgelegd.

— Men ziet met leedwezen, hoe de overgebleven hoofden van het zoogenoemde jonge Ierland en van de drijvers van de herroeping der Unie op nieuw beginnen te woelen; nog Maandag-avond laatstl. hebben zij te Dublin eene vergadering, ten getale van omstreeks veertig, gehouden. Ook *John O'Connell* heeft de rol van wijlen zijnen vader *Daniel* weder opgevat en schijnt die volijverig te willen voortzetten. Al de repealers zijn gisteren door hem bijeengeroepen geweest in de conciliatie-zaal, in welke kamer het zwarte vaandel, ten teeken van rouw over den grooten *O'Connell*, nog altijd prijkt. Sir *John* heeft daarbij het woord gevoerd en verklaard, dat de sedert het reces der vergadering voorgevallen gebeurtenissen hem wel met droefheid vervuld, maar geenszins ter nedergeslagen hebben, en hij niet rusten zal, voor het herstel van het afzonderlijk Iersch parlement verkregen zal wezen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 October.

De Wetgevende Vergadering heeft gisteren de gansche zitting toegewijd aan de discussie over de socialistische leerstellingen. De zaak was opgehaald door *Pelletier*, een der Lyonsche afgevaardigden. — De *National* verhaalt, dat *Pelletier* een zeer burgerlijk herbergier is te Tarare. Twee dagen vroeger had *Nadaud*, — een metselaar van Creuze, — zich in diezelfde vergadering doen hooren. De *National* zeide daarbij: „Zij maken goede dagburen."

De worsteling was nu ontstaan tusschen de leerstellingen der oude en die der nieuwe wereld, welke *Pierre Leroux* wil stichten, bijgestaan door *Pelletier*, den herbergier, en den metselaar *Nadaud*. — *Ch. Dupin* heeft de oude wereld verdedigd, die door *Leroux* was aangevallen, in eene schitterende redevoering. *Dufaure* heeft insgelijks het schadelijke van het voorstel doen uitkomen, hetwelk onder voorwendsel van aan de rampen des volks een einde te maken geen ander gevolg kon hebben, dan de hartstogten aan 't gisten te brengen en nieuwe omwentelingen voor te bereiden, door aanslagen te maken op den eigendom.

— Zondag en Maandag j.l. is in de spaarkas te Parijs, door 3083 personen, ingebragt niet minder dan 434,075 francs; de terug gevraagde sommen bedroegen slechts 66,324 fr.

Van den 11den. In de zitting der wetgevende vergadering van heden heeft de heer *Daru* rapport uitgebragt omtrent het voorstel van wet tot uitbetaling der douairie aan de hertogin *van Orleans*. Daarbij wordt betoogd, zoo als werd verwacht, dat het Rijk verpligt is om die gelden te verstrekken.

— Parijs is rustig; het gisteren begonnen staats-proces te Versailles veroorzaakt geen de minste beweging; zelfs wekt het weinig nieuwsgierigheid; gisteren was de voor het publiek bestemde ruimte slechts ten halve bezet. Evenwel heeft het proces reeds eene belangrijke daadzaak doen kennen: *Huber*, een der hoofden van de republikeinsche partij, welke bij de Februarij-omwenteling zegevierde, heeft, overstelpt door onweersprekelijke bewijzen, voor het Hof erkend, „dat hij een bezoldigd geheim agent der policie was, dan eens de komplotten der republikeinen leidende, dan weer aan de policie verslag brengende van al het verhandelde en beraamde." — Dit nieuw voorbeeld van verraderij onder de republikeinsche partij, zal meer en meer deze partij alle onderling vertrouwen en niet minder de achting van 't algemeen doen verliezen.

— In een wijnhuis bij de stad heeft een arbeidsman, onder het verscheuren van zijnen versleten kiel en het ronddeelen der stukken aan de omstanders, het communismus op de volgende wijze omschreven: „Het communismus heeft de strekking, om van een geheel, 't welk aan éénen persoon kan dienen, een onnoemlijk aantal kleine deelen te maken, die voor niemand eenig nut hoegenaamd hebben." De gematigde dagbladen vermeenen, dat het communismus, zelfs in de Kamer, nooit beter is uitgelegd en verklaard.

Van den 12den. *Hubert* is in de zitting van heden veroordeeld tot verbanning, nadat de jury hem had schuldig verklaard van in Mei 1848 een aanslag te hebben begaan, ter omverwerping der bestaande regering, en de burgers er toe te hebben willen brengen, zich tegen elkander te wapenen.

NEDERLAND.

S' GRAVENHAGE, 11 October.

De ministeriële krisis.

De *Staats-Ct.* van den 11den behelst nopens de ministeriële krisis het volgende:

„Ten einde alle verkeerde uitstrooisels tegen te gaan, worden hier de volgende daadzaken opgegeven. De heeren *Lightenvelt* en *Donker Curtius* hebben, onmiddellijk na 's Konings komst van het Loo, verslag gedaan van hunne inzigten omtrent de vorming van een ministerie, dat het vertrouwen der Kamers zoude kunnen erlangen. Met mannen van onderscheiden kleur is gesproken, maar bepaaldelijk zijn de heeren *Thorbecke* en *Nedermeijer van Rosenthal* opgeroepen en sedert eenige dagen in de residentie, om te beproeven eene combinatie tot stand te brengen, welke den Koning zoude kunnen worden aangeboden. Zij hebben zich met den heer *van Bosse* in verband gesteld; de uitslag hunner werkzaamheden wordt afgewacht. Alle andere geruchten zijn van grond ontbloot."

— Men spreekt er van, dat de bijeenkomst der Tweede Kamer, welke tegen den 16den aanstaande was aangekondigd, denkelijk nog acht dagen zal worden verschoven.

Van den 13den. Gisteren avond werd vrij algemeen verzekerd, dat het mogelijk, zoo niet waarschijnlijk was, dat, met opheffing van de beide ministeriën van eeredienst, het beleid van de buitenlandsche zaken zoude worden opgedragen aan den heer *Gericke*; dat der binnenlandsche zaken aan den heer *Thorbecke*; der justitie aan den heer *v. Rosenthal*; der financiën aan den heer *v. Bosse*; der koloniën aan den heer *v. Sonsbeek*. Als de aanstaande minister van oorlog werd genoemd de heer *Storm van 's Gravesande*. Men zeide, dat deze benoeming in de Staats-Courant van heden zou worden aangekondigd. Dit is echter niet geschied.

(*Haarl. Ct.*)

[De *Nederlander* laat zich hierover zóó uit:

„Onze Haagsche correspondent meldt ons, dat de secretaris van legatie *Gericke* van Parijs in 's Hage is aangekomen, dat men de wonderlijkste namen als leden van het aanstaande ministerie *Thorbecke* noemt, en dat de heer *van Rosenthal* bijkbaar de auteur niet zijn kan van de voordragt van dergelijke namen.

„Gelukkig bezitten wij eenen Koning, wiens goedkeuring nog gevorderd wordt. Onze kostbare koloniën vooral is men bevreesd te zien vallen in handen, waarvan de zuiverheid of onzuiverheid door onzen minister van financiën het best kunnen worden gewaardeerd. [?]"

De *Haagsche Nieuwsbode* meldt alleen, dat het met de zamenstelling van het nieuwe ministerie thans zoover gevorderd moet zijn, dat het zeer spoedig bekend zal kunnen worden gemaakt.

Deze geruchten bleven ook den 13den in den Haag loopen. Men voegde er zelfs bij, dat de portefeuille van marine zoude zijn opgedragen aan den heer *J. T. ter Bruggen Hugenholtz*, lid der Tweede Kamer.]

— Tusschen den heer *Nedermeyer van Rosenthal* en den heer *Boreel van Hoogelanden* heeft een drukke briefwisseling plaats.

— Z. M. de Koning heeft een besluit genomen, waarbij wordt bepaald, dat het verlof aan gepensioneerde officieren, om de uniform te blijven dragen van het korps, waartoe zij hebben behoord, in het vervolg slechts bij uitzondering en als een blijk van bijzondere onderscheiding zal worden verleend.

— Naar men verneemt, heeft de heer *Hengst* [afgevaardigde uit Noord-Braband] zijn ontslag genomen als lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

— De heer *J. Tideman*, adjunct redacteur der *Nederlandsche Staats Courant*, is in de afgeloopen week als zoodanig uit zijne betrekking ontslagen. Men beschouwt dit als een gevolg van de laatste brochure, die de heer *Tideman* over de aangelegenheden der *Nederlandsche Staats-Courant* heeft in 't ligt gegeven. (*Z. B.*)

— Men verneemt uit Noord-Holland, dat aldaar de aardappeloogst thans bijna algemeen is afgeloopen. In het algemeen heeft de ziekte in die provincie geene noemenswaardige verwoesting aangerigt, en dáár, waar zij zich vertoond heeft, is de vrucht meerendeels onbeschadigd gebleven.

(*Staats Ct.*)

AMSTERDAM, 12 October.

De gouverneur van Suriname heeft — luidens de Fransche dagbladen — een besluit genomen, houdende verbod voor de vrije negers van Fransch Guyana, om zich in de Nederlandsche bezittingen te vestigen, uit vrees, dat zij den geest der slavenbevolking zullen bederven.

— Voor een paar dagen heeft in de Laurierstraat alhier een droevig ongeluk plaats gehad. Bij het te huis komen vermiste eene moeder haar te huis gebleven dochtertje, en het vinden van een harer klompjes, nabij eenen niet overdekten regenbak, deed het vermoeden ontstaan, dat het kind welligt daarin gevallen kon zijn. Een daarop gevolgd onderzoek heeft die vrees maar al te zeer geregtvaardigd; het kind is er werkelijk uit opgehaald, maar is, in weerwil van alle pogingen der geneeskundigen, niet tot het leven teruggebragt kunnen worden.

— Dezer dagen zijn door de eerste kamer der arrond. regtbank alhier tot geldboeten verwezen drie ambtenaren van den burgerlijken stand ten platten lande, de een wegens het niet inschrijven van eene huwelijksaankondiging in het daartoe bestemde register, de andere wegens het voltrekken van een huwelijk van een' persoon beneden de 30 jaren oud, zonder dat van de toestemming of het overlijden der ouders was gebleken, en de derde wegens het opmaken van eene geboorte-akte, meer dan drie dagen na de bevalling. — In deze laatste zaak heeft de regtbank op het beweren van den gedaagde, dat art. 29 van het B. W. den ambtenaar van den burgerlijken stand de bevoegdheid niet zoude ontnemen, om eene geboorte in te schrijven, al geschiedde die aangifte na het tijdsverloop van 3 dagen, *beslist*, dat die ambtenaar slechts bevoegd is acten op te maken van ter behoorlijker tijd gedane aangiften.

ROERMOND, 9 October.

In den afgeloopen nacht is de postwagen van Venlo naar Maastricht, tusschen Venlo en hier, van den weg geraakt en omgevallen. De conducteur is vrij zwaar gewond en is verpligt geweest hier achter te blijven; een der reizigers moet ook aan het hoofd eenig letsel hebben bekomen.

MIDDELBURG, 10 October.

Als een bewijs dat het lager-onderwijs in onderscheidene gemeenten van het platteland dezer provincie in eenen bloeienden staat verkeert, en op eene vrij ruime schaal gegeven wordt, is het de vermelding niet onwaardig, dat bij gelegenheid der inspectie van de dorpsschool op ... door den heer school-opziener in het eerste district, op ... leden Dingsdag in gezegde school aanwezig waren 99 leerlingen, zijnde juist het tiende gedeelte der bevolking dezer gemeente, en dat onder deze 99 er zich 49 bevonden, die wegens behoeftige omstandigheden hunner ouders, onderwijs *gratis* en vrijs genieten, te weten: 46 voor rekening van het gemeente-bestuur en 3 voor rekening der diaconie.

ZWOLLE, 11 October.

Luidens den 9den dezer alhier ontvangen brieven, is de stoomboot *Willem I* den 23sten Augustus j.l. van Malaga vertrokken, en in den avond van den 28sten daaraanvolgende te Palermo op Sicilië aangekomen. Prinses *Marianne* heeft den volgenden dag, met haar gevolg, in het aan de baai van Palermo gelegen hôtel *Trinacria* haren intrek genomen, en verscheidene dagen te Palermo en in de omstreken dier merkwaardige stad vertoefd. Het voornemen van H. K. H. was, om, alvorens de reis naar het Heilige Land voort te zetten, nog eenigen tijd op Sicilië door te brengen, het merkwaardigste gedeelte van dat schoone eiland te doorreizen, en, onder anderen, de steden Messina Catania en Syracuse te bezoeken.

H. K. H., haar gevolg en de equipage van het stoomschip genieten bij voortduring den besten welstand.

— De Israëliten in deze stad zijn zeer opgetogen met een' Duitschen rabbijn, die de feestdagen hier heeft doorgebragt, en verscheidene keeren in de synagoge gepredikt heeft. Er is over zijn redenaarstalent, zijne fijne beschaving en geleerdheid slechts ééne stem. Ook verscheidene leden van andere gezindheden hebben de godsdienstoefening in de synagoge bijgewoond en schijnen uitermate tevreden met hetgeen gemelde rabbijn voordroeg. Men verneemt, dat alle leden der Israëlitische gemeente het voornemen hebben opgevat, zich bij rekest tot de hooge regering te wenden, om dezen man, die de uitmuntendste aanbevelingen moet bezitten, als hunnen leeraar te mogen aanstellen. „Zij vreezen slechts," — zoo als zij zich uitdrukken, — „voor eene zekere Hoofdcommissie, die grootendeels uit mannen bestaat, welke sedert 1814 de Israelieten in eene Egyptische duisternis hebben weten te houden; en die, om deze aan te kweeken, een Seminarium voor 's lands kosten er op nahouden, waarvan mannen uitgaan, die voor de middeleeuwen, maar niet voor onzen tijd bruikbaar zijn."

[Men meldt aan de *Rotterdamsche Courant* uit Noord-Braband, dat men zich veel goeds voorspelt van de vergadering, die, op aanschrijving van z. exc. den minister der Herv. eeredienst enz., den 14den dezer te Amsterdam door de leden der hoofdcommissie tot de zaken der Israëliten zal gehouden worden. Men verwacht thans stellig, dat de openstaande opperrabbijnsplaats te 's Hertogenbosch, als ook die der andere provinciën, zullen aangevuld worden. Ook is men van meening, daar de behandeling der staats-begrooting over de posten van de Hervormde en Israëlietische eerediensten op handen is, dat bovengemelde vergadering zal gebruik maken van art. 168 der Grondwet, om de traktementen der opperrabijnen, die tot nog toe zeer sober waren, te doen vermeerderen. Met belangstelling ziet men de besluiten dier vergadering door de nieuwspapieren te gemoet.]

KOEVORDEN, 19 September.

De timmerman *A. P. Willemsen*, die bij het blusschen van den laatstelijk alhier plaats gehad hebbenden brand zich zoodanig bezeerde, dat men in den beginne voor zijn leven bevreesd was, is, dank zij onzen verdienstelijken stads doctor, den heer *de Hartogh*, thans wederom hersteld, zoodat hij zijne werkzaamheden hervat heeft; terwijl ook de korporaal *Stoffers*, welke bij die gelegenheid zijn' arm gebroken heeft en in de garnizoens infirmerie onder de behandeling van den heer officier van gezondheid *Lippe* verpleegd is, mede zoo goed als hersteld is.

GRONINGEN, 15 October.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 8sten dezer, no. 50, onder anderen, goedgevonden: 1) aan den kapitein-kwartiermeester M. DUIJKERS, van het 8ste regement infanterie, het tractement van non-activiteit toe te kennen, in afwachting dat nader over hem zal worden beschikt: — en 2) te benoemen: bij het 8ste regement infanterie, tot kapitein-kwartiermeester den 1sten luitenant-kwartiermeester E. KREIJGER, van het 2de regement infanterie.

— Bij gelegenheid der Winschoter kermis, op den 27sten Sept. j.l., — zoo berigt de *Prov. Gron. Cour.*, — kwamen ten huize van den barbier en kastelein HELLINGA eenige beschonkene boerenknechten, onder welke zich bevond DERK BERENDS HENSENS, wonende te Eexta, gem. Scheemda. Deze laatste, een groot mes in de hand bovenzijn hoofd zwaaijende en daarmede dreigende, trachtte een' der oppassers of der personen, die den kastelein hielpen in het bedienen der gasten, hem het mes te ontwringen, ten einde ongelukken voor te komen; hierbij schijnt eene worsteling te zijn ontstaan, en is genoemde HENSENS (allerwaarschijnlijkst door zijn eigen toedoen en schuld) met zijn eigen mes in de linkerwang gewond geworden. De *Drentsche Courant* nu, van dit voorval melding makende, berigt, dat genoemde barbier eenen zijner kalanten, omdat deze hem een' verteerden borrel niet wilde betalen, met het mes, waarmede hij hem geschoren had, den mond zou hebben opgesneden. Uit het dienaangaande ingesteld geregtelijk onderzoek is al dadelijk gebleken, dat het niet de barbier HELLINGA is geweest, die met den gewonden persoon in aanraking geweest is, maar een der bedienden, zoodat dus het berigt van de *Drentsche Courant* niet overeenkomstig de waarheid is.

— Men schrijft uit Winschoten, dat de uitslag der laatste verkiezing van nieuwe leden in den raad aldaar, het wenschelijke heeft doen uitkomen, dat de nieuwe wet op de zamenstelling der gemeenteraden spoedig worde aangenomen en in werking gebragt.

Bij koninklijk besluit van den 27sten September jl., no. 53, is aan HENDRIK SIJMONS VAN DEN BOSCH, te Zuidbroek, in de provincie Friesland, kwijtschelding verleend van de gevangenisstraf van twee maanden, waartoe hij, bij vonnis van de arrondissements-regtbank te Heerenveen van den 12den Junij 1849, ter zake van het laten loopen van een besmet beest onder ander vee, is veroordeeld; blijvende het vonnis overigens in zijn geheel.

De Londensche *Times* verzekert, dat het huwelijk van den kroonprins van Zweden met prinses LOUISA, oudste dochter van Z. K. H. prins FREDERIK DER NEDERLANDEN, definitief is vastgesteld tegen den aanvang van het volgende jaar.

Men leest in het *Weekblad van het Regt*, van den 4den Oct. l.l., een uitvoerig gemotiveerd vonnis van den kantonregter in het eerste kanton der stad Amsterdam, van den 25sten Sept. j.l., waarbij, op de pleidooijen van den heer mr. S. E. NIJKERK, voor het Nederl. Israël. kerkbestuur aldaar als eischer, en van den heer mr. H. A. HARTOGH voor den gedaagde, — aan gemeld kerkbestuur alle vordering en actie wegens contributie *zijn ontzegd*, op grond, dat de gedaagde, ofschoon zoon van een lidmaat, zelf *niet* onder de ledematen der gemeente behoorde. — De kantonregter heeft met betrekking tot hen, die *niet vrijwillig* zich als ledematen der gemeente hebben doen kennen, de kracht van kerkelijke reglementen en verordeningen *niet* aangenomen, en het kerkbestuur in de kosten van het proces veroordeeld.

Op de Hoenwaard, eene onverdeelde uiterwaard aan den IJssel gelegen, waarvan de bodem uit klei bestaat en welke beweid wordt door eenige honderden koeijen, stierven dit jaar bijna honderd runderen aan de longziekte. Onmiddellijk daar naast ligt eene uitgestrekte woeste mars, het Veen genoemd, mede aan de burgers van Hattem behoorende, waarop insgelijks eenige honderden koeijen loopen, en toch is daar geen spoor der longziekte voorgekomen, hoewel niet zelden koeijen of paarden van 't Veen naar de Hoenwaard overliepen en terugkwamen.

(*Amst. Ct.*)

In den tuin van jonkh. von Schmidt auf Altenstadt te St. Oedenrode, is eene watermeloen aangeteeld, hebbende een' omvang van 2 ellen 42 duimen Ned. en wegende 178 halve Ned. ponden.

Een landeigenaar in de nabijheid van Bern vertoonde dezer dagen eenige korenaren, welke voortgesproten zijn van graankorrels, die op het wetenschappelijk congres van Milaan uit een Egyptische *mumie* genomen zijn. De halmen zijn hooger dan alle andere, éene aar heeft 72 en eene andere 90 korrels, terwijl daar ter plaatse gewone aren slechts 18 tellen. Men heeft ook opgemerkt, dat de vogels bij voorkeur aasden op dit graan, dat welligt afkomstig is uit de 7 vette jaren van den tijd van Joseph!

Te Hoorn is ter bezigtiging een buitengewoon varken, wegende ruim 800 ponden, zijnde lang 9 voeten en hebbende om het lijf een' omtrek van 7 en om den hals van 5 voeten.

De sierlijke en zeldzaam zware os, welke op de laatste tentoonstelling te Leiden de gouden medaille behaald heeft, is aangekocht door C. Horning, vleeschhouwer onder Kralingen, bij Rotterdam; dezelve weegt inderdaad ongeveer 3500 ponden. De lengte, van den neus tot den staart gemeten, is 3 el 15 duim, de hoogte 1 el 68 duim en de omvang (of dikte) 3 el 10 duim.

De door ds. van Schaick te Dwingeloo uitgegeven leerrede, *over de eerste zonde*, heeft voor de armen van Grafhorst tot heden zuiver opgebragt ruim *f* 686.

Uit Leiden hebben wij het verblijdend berigt outvangen, dat er zich eene kans opgedaan heeft voor eene wederzijdsche toenadering der aldaar vijandig tegenover elkander staande partijen, en voor de beslechting der met zoo veel hardnekkigheid gevoerd wordende geschillen. De ministers namelijk van binnenlandsche zaken en van eeredienst zijn op het gelukkige denkbeeld gekomen, dat de hoogst moeijelijk te beslissen geschilpunten, die tusschen de regering der stad en den kerkeraad der Herv. gemeente bestaan, — wil men waarlijk rust en vrede erlangen, en die ook voor de toekomst verzekeren, — niet dan door eene transactie tusschen de thans strijdende partijen kunnen worden opgeheven, en wel door eene zoodanige transactie, waarbij de volkomen scheiding de plaats inneme van een gemengd bezit en administratie, zoo als tot hiertoe bestaan hadden; en daartoe werd door hunne excell. een bepaald voorstel gedaan. De hoofdpunten van dit voorstel zijn ons medegedeeld, en wij moeten bekennen, dat, niettegenstaande de mogelijkheid dat elk der beide partijen in gemoede meenen daardoor in haar regt verkort te worden, ze evenwel door eene blijkbare billijkheid worden aanbevolen. Zoo wij wel onderrigt zijn, heeft de kerkeraad het voorstel reeds aangenomen; terwijl het bij den raad der stad nog niet in behandeling gekomen is. Laat ons wenschen, dat de regenten van Leiden het waarachtig belang der stad niet zullen opofferen aan eene kwalijk geplaatste eerzucht, of aan eene uiterst kostbare standvastigheid. (*Nederlander.*)

Den 8sten dezer ontving men op Ameland het berigt, dat op twee uren afstand van het eiland gestrand was een galjasschip. Op het vernemen dier tijding, werd in allerijl de boot der Noord- en Zuid-Hollandsche redding-maatschappij in gereedheid gebragt. In zee gestoken had zij met den vreeselijken storm en hevige branding te kampen, doch bereikte na eenige inspanning het schip en had het geluk de schepelingen, welke zich nog op den bodem bevonden en in groot gevaar verkeerden, te redden en aan den anders wissen dood der golven te ontrukken. Bij onderzoek is gebleken dat dit schip een Deensch galjasschip was, genaamd *Perle*, en gevoerd door kapt. P. Lindeman, komende met steenkolen van Schotland en bestemd naar Hamburg. De kapitein was bij de aankomst der boot reeds over boord geslagen en verdronken, zoodat alleen de stuurman en de twee matrozen gered zijn geworden. De boot keerde met de geredden terug naar Ameland, waar tevens voor de goede berging der aan strand gespoelde goederen zorg werd gedragen.

Nadat de boot een uur vertrokken was, ontdekte men nabij de branding een ander schip, en vermoedende dat hetzelve ten gevolge van den hevigen storm moest stranden, werd door het bestuur der maatschappij aldaar terstond aan den oppasser der boot last gegeven, om met dezelve onverwijld terug te komen. Intusschen strandde dit schip kort daarna; men liet een vat aan eene loodlijn naar het strand drijven, hetwelk door de aanwezigen, welke hand aan hand in zee liepen, gevat werd en langs welke lijn de schepelingen, ten getale van vier en eene vrouw, met het grootste gevaar een voor een aan land getrokken werden. Hoe gevaarlijk deze aanlandtrekking was, daar ieder der geredden minstens 6 minuten onder water en door eene hevige branding getrokken moest worden, kan elk begrijpen.

In den nacht van den 9den strandde weder een schip: de reddingboot werd dadelijk derwaarts gebragt en bereikte hetzelve. Daar het schip zeer hoog gestrand was, bleef de equipaadje echter aan boord, om het laagwater af te wachten.

Tezelfder tijd strandde iets oostelijker in de buitenbanken nog een schip. De boot stak terstond op nieuw in zee. Men bevond dat het een vrij groot schip was, welks bemanning in levensgevaar verkeerde en een noodgeschrei aanhief. Weldra verbrijzelde het achterschip en viel de groote mast over boord. Tweemaal keerde de boot terug, daar zij het schip niet kon naderen wegens de om hetzelve drijvende tuigaadje, wrakken en hooge branding. Eene derde poging gelukte, en men redde nog vijf van de manschap — twee waren reeds bij het over boord slaan van den groote mast verdronken.

De redding dier vijf manschappen ging met groote gevaren vergezeld — want een oogenblik daarna kraakte het schip en sloeg geheel uit elkander. Het tweede hier bedoelde schip was het Nederlandsche smakschip *Maria Geertruida*, kapt. J. L. Dokter, met rogge van Koningsbergen naar Rotterdam bestemd; schip en lading zijn verloren. Het derde was het Nederlandsch kofschip *Alberdina*, kapt. A. A. Wolkammer, met rogge van Wolgast naar Rotterdam bestemd. De tuigaadje en lading van dit schip blijven waarschijnlijk behouden. Het vierde was het Engelsche brikschip *John Mary*, kapt. Paul Colledge, met steenkolen van Hartlepool naar Hamburg bestemd. Dit schip is met de lading geheel verloren.

Van een goed onderwijs hangt het toekomstig welzijn van den Staat af. Dat zoo veel mogelijk te bevorderen en in werking te brengen is de taak van elk burger, die het wél meent met zijn vaderland. Onderscheidene Parijssche bladen leverden dezer dagen belangrijke beschouwingen over het onderwijs en de opvoeding, aan kinderen in Frankrijk te geven. Zie hier hoe de bekende *Corsaire* zich over dit onderwerp uitdrukt.

„Men moet het bekennen, dat de ouden gelijk hadden, wanneer zij niet toelieten dat men de opvoeding der kinderen kon volmaken door middel van zoete woorden en philantropische ontboezemingen. Het kind is nog een wezen zonder verstand; van daar dat het zwak en sterk is. Het te behandelen als een geheel ontwikkeld en redelijk wezen, zoude het toppunt zijn van dwaasheid — het op te voeden alleen met woorden of beginselen, zoude strijden met het gezond verstand.

„De opvoeding der kinderen kan slechts plaats hebben 1) door voorbeeld; 2) door de godsdienst; 3) door eene regtmatige en verlichte gestrengheid. Deze drie middelen kunnen elkander afwisselen; maar zeker is het, dat zij alle drie het tegengestelde zijn van hetgeen wij al te vaak aanwenden. Niet altoos toch geeft men hun goede voorbeelden; want de vaders zijn, helaas! somwijlen zelve niet meer dan groote kinderen. Nog zeldzamer prent men hun godsdienstige beginselen in, ten eerste omdat die beginselen over het algemeen niet zeer bloeijen, ten tweede omdat het schoolonderwijs geenszins geschikt is om te dien opzigte de gaping en het gebrek van goed huiselijk onderwijs te vergoeden.

„En eindelijk, wij gebruiken de vereischte energie niet; want wij betoonen haar niet jegens ons zelven, en wij verbeelden ons maar al te vaak, een zedelijk en naauwgezet burger te kunnen vormen, door het geven van roomtaartjes. Daarenboven is het zoo gemakkelijk voor onze eigene traagheid, onze kinderen te doen opvoeden door opzigters, die ons verzekeren, dat zij eenmaal groote mannen zullen worden, en hen bij het einde van het schooljaar met een half dozijn prijzen beschenken. In het kort, de opvoeding moet als het ware van het hoofd tot de voeten gewijzigd worden, met andere woorden, men moet alles doen, opdat de toekomende geslachten *ons* niet gelijken!"

Te Antwerpen is berigt ingekomen aangaande de Belgische kof *Maria Antoinette*, behoorende aan den heer Spilliaerd Gaymax. In de Havanna aangekomen, is de bemanning gevangen genomen als verdacht van den kapitein en eersten stuurman te hebben vermoord. Men weet, dat er tegenstrijdige rapporten van het scheepsvolk bestaan over de oorzaak van des kapiteins en eersten stuurmans dood, en dat men gedurende eenigen tijd in onzekerheid verkeerde aangaande het lot van genoemde kof.

(Volgens de verklaringen, afgelegd voor den Belgischen consul van Keywest, heeft P. C. Loy, geboren te Ostende, oud 21 jaren, bekend, den kapitein der *Maria-Antoinette*, Louwers, te hebben vermoord, en L. J. van de Weghe, oud 19 jaren, geboortig van Ostende, zes jaren aan boord van een schip der Belgische marine geweest zijnde, wordt beschuldigd van den bootsman L. Dejongh te hebben vermoord. Beide misdaden werden op de *Maria-Antoinette* den 4den Julij j.l. gepleegd. De stuurman van dit schip, C. Kessen, heeft de moordenaars aangegeven bij den Belgischen vice-consul, bij hunne aankomst te Keywest. Loy zegt, dat de reden, waarom hij den kapitein vermoord heeft, is, dat hij hen dagelijks 20 uren van de 24 deed arbeiden.)

Op het naamfeest van den Keizer van Oostenrijk, den 4den dezer, is te Weenen volgens gewoonte, namens Z. M. aan tien dienstboden eene premie geschonken, van 150 fl. ieder, voor trouwe dienst en goede zeden. 351 dienstboden dongen naar die belooning.

Het instituut voor landbouw te Versailles, met welks inrigting men bezig is, zal negen leerstoelen hebben, als van landbouw, landhuishoudkunde, boschteelt, dierkunde, wijsgeerige beschouwing van 't plantenleven en der kruidkunde, natuurkunde, alsmede weêr- en aardkunde, scheikunde en toegepaste werktuigkunde.

De Britsche oorlogsvloot bestaat op dit oogenblik uit 671 schepen, zoo in aanbouw, opgelegd, of in dienst, voerende van 110 tot 120 stukken geschut; onder deze schepen bevinden zich 180 gewapende stoombooten van 100 tot 800 paardenkracht. Deze ontzaggelijke vloot, de grootste van eenige zeemogendheid ter wereld, heeft in tijd van vrede eene bemanning van 35- a 40,000 koppen, benevens 2000 kloeke jongens en 12,000 zee-soldaten.

Volgens de opgave door een' der afgevaardigden in de Eerste Kamer van Pruissen gedaan, hebben van de *drieëntwintig duizend* schoolonderwijzers daar te lande, een *zesde* gedeelte nog geen *negentig* guldens traktement, terwijl een vijfde gedeelte tusschen de *negentig* en *een honderd en tachtig guldens* heeft.

„Dat mag den naam van inkomen niet dragen!" — riep die volksvertegenwoordiger uit, — „als de onderwijzers hun brood voor een gedeelte uit den grond moeten spitten. In de Oostelijke provinciën verdient een gewoon arbeider *f* 144 's jaars, terwijl in 1830 te Köningsberg eene onderwijzersplaats vacant was van *f* 25 traktement. Een onderwijzer mag toch wel aanspraak maken op een inkomen zoo groot als dat eens arbeiders!"

In Gent maakt de zonderlinge nalatenschap van wijlen den advokaat de Souter het onderwerp uit van alle dagelijksche gesprekken. Zonderling voorwaar — als men reeds dadelijk in het testament leest van eene voorwaarde, die de inwoners der voorsteden noopt in het oppositie-stelsel te volharden tegen de gedragslijn, welke de regering volgt, en van het legateren zijns portrets aan het hoofd des bestuurs. Dan komen de wenschen, door den ontslapene geuit. Aan de stad Gent wenscht hij een' burgemeester toe, van leest als Adonis, aan het bestuur een' secretaris van vier voeten.

Aan het museum te Gent heeft hij zijne toga, zijne roode muts van 1830, en zijne insigniën als chef van het ex-comité van algemeene veiligheid vermaakt; voorts aan de stad Yperen het huis dat hij bewoonde, op voorwaarde dat het altoos dezelfde meubelen zal behouden als er zich thans in bevinden, en met de bepaling dat het door een oud militair, geboren te Yperen, bewoond zal worden.

De hospitalen der laatstgenoemde stad ontvangen de eigendommen ten geschenke, welke de heer Souter buiten de Kortrijksche poort bezat, op voorwaarde dat aan zijne zuster eene jaarlijksche rente zal uitgekeerd worden.

Men weet, dat sommige menschen zich gaarne bezig houden met het cijferspel — vooral in betrekking met groote gebeurtenissen of tot het leven en de daden van voorname personaadjes Zoo geeft iemand, die gelooft dat zekere getallen invloed hebben op het lot der menschen, de volgende getal-bijzonderheden uit het leven van Lodewijk Philips, ex-Koning der Franschen, gebaseerd op het jaartal 1830, toen die Vorst door eene revolutie op den troon kwam.

Lodewijk Philips werd geboren in 1773, en de cijfers van dat jaartal trekt hij bij 1830 op. Aldus:

1830 - 1 - 7 - 7 - 3, geeft 1848.

Maria Amelia de Koningin is geboren in 1782.

1830 - 1 - 7 - 8 - 2, geeft 1848.

Lodewijk Philips huwde Maria Amelia in 1809.

1830 - 1 - 8 - 0 - 9, geeft 1848.

Verder — op den troon gestegen den 9den Augustus 1830 — daarvan verjaagd op den 22sten Februarij 1848, had Lodewijk Philips geregeerd 17 jaren, 6 maanden en 13 dagen.

Deze cijfers opgeteld bij het jaartal:

1830 - 1 - 7 - 6 - 1 - 3, geeft 1848.

Nog enige bijzonderheden nopens Görgey.

Het „*Const. dagblad uit Bohemen*" deelt eenige belangrijke trekken nopens Görgey mede. De reusachtige Damjanich, heet het aldaar, lag met den generaal Vetter voortdurend overhoop, zeide hem de grofste dwaasheden en meende zelfs eens, dat een mensch met zulk een lederen aangezigt geen goed veldheer kon zijn. De eerste zamenkomst van Görgey met Damjanich was origineel. Eerstgenoemde kwam naar Thiza-Füred, hoorde, dat Damjanich en Klapka één kwartier bewoonden, trad in de kamer, trof ze beide in diepen slaap aan en begaf zich daarom, volgens zijne gewoonte, een' stoel tot zijn hoofdkussen omver werpende, op den blooten grond eveneens ter ruste. Damjanich ontwaakte, en zag een vreemd man, die zich, den bril wegschuivende, de oogen uitwreef, zich opriglte, door het venster zag, en vervolgens de deur openrukkende *sans gène* uitriep: „Hei daar! Hebt gij ook een snaps?" — „Dat is mijn man!" donderde de reus. „Gij moet Görgey zijn, — kus mij, broeder, — gij moet maarschalk en minister van oorlog worden, — om Vetter behoeft gij u niet te bekommeren, dien erger ik dood, — vervolgens neemt gij Budapesth in en ontzet Komorn, — hierop verzoening met den Koning, — ik echter trek dan naar Debreczin op en drijf de babbelaars met de bajonnetten uiteen!" Werkelijk bekwam Görgey kort daarop een schrijven van dezen lakonieken inhoud: „Broederhart! Vetter heb ik te bed gebragt, hij heeft van ergernis de galkoorts gekregen." — Uit een' eenigzins lateren tijd wordt de volgende trek verhaald: In Komorn ontving Görgey het uitdrukkelijk bevel van den rijksdag, Ofen *à tout prix* te nemen. De Camarilla van Debreczin had den grooten krijgskundigen misslag doorgezet. Görgey riep weemoedig uit: „*Finis Hungariae!*" en nam Ofen in. Het parlement zoud den overwinnaar de orde *pour le mérite* der eerste klasse. Görgey weigerde dezelve en antwoordde droogjes: „Toen ik de orde der tweede klasse aannam, bestond er nog geene republiek in Hongarije. Thans is eene zoodanige decoratie niets dan onzin."

Dat de oorlog een ongelukkig einde nemen zou, sprak Görgey meer dan eens openlijk uit. Aldus riep hij, toen men hem aan een diner bij Kossuth met de oude Romeinen en Grieken vergeleek, opstuivend uit: „Ik een republikein? Zijt gij dol? Ik een oude Romein? Gekkestreken! Indien ik werkelijk een zoo antieke kerel was, moest ik m een' kogel door het hoofd jagen; want weet het mijne heeren, Hongarije is verloren!" — Hoe gestreng Görgey in 't veld handelde, kan de daadzaak bevestigen, dat hij den overste Asboth, wegens eene domheid, van het slagveld bij Pered met deze woorden naar Ofen zond: „Leg de uniform oogenblikkelijk af en word kopijist bij het ministerie van oorlog."

[Dat Görgey een groot scheikundige en goed componist is, — hebben wij vroeger in deze Courant reeds medegedeeld.]

Kunstnieuws.

BOSCO.

Eene eivolle zaal, — een opgewonden publiek, — onophoudelijke bravo's, ziet daar wat wij in drie woorden over de voorstelling van den Toovenaar Bosco, van Zaturdag avond j.l., te zeggen hebben.

Op dit oogenblik stroomt de menigte reeds weder tooneelwaarts voor de representatie van heden avond, die weder even druk bezocht en schitterend belooft te worden, als de vorige. Dit feit alleen bewijst meer dan vele woorden, hoe ingenomen men hier is met de kunstverrigtingen van dezen vluggen en in zijn vak hoogst bekwamen man, — die, dunkt ons, heden avond nog wel niet met zijne voorstellingen zal eindigen, tenzij de verwachte aankomst van den heer Robin en zijne vrouw alhier zulks mogt geraden maken.

Kerknieuws.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Hervormde gemeenten van Kootwijk, op *W. A. van Beusekom*, predikant te Meeuwen c. a.; van Krowerd, op *W. Boekhoudt.*

Rotterdam, 11 Oct. Ter vervulling der vacature, ontstaan door het aan den wel eerw. heer *F. van den Ham* verleend emeritaat, is gisteren door den breeden kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier het volgend twaalftal gemaakt: dd. *Blaauw*, te Leeuwarden; *Francken Az.*, te Waddingsveen; *Blom*, th. dr. te Dordrecht; *Boonacker*, te Enkhuizen; *Sluiter*, te Vlaardingen; *de Blaauw*, te Hoorn; *Moltzer*, te Haarlem; *van Haaften*, te Nijmegen; *Erdbrink*, te Zutphen; *Krabbe*, te Leiden; *Berns*, te Spankeren, en *Stricker*, th. dr. te Dordrecht.

— De kerkeraad der Herv. gemeente te Enkhuizen heeft de volgende alphabetische nominatie van predikanten gemaakt, om te voorzien in de vacature, ontstaan door het overlijden van den weleerw. heer ds. *van Tricht*, als: ds. *Berkhout*, te Monster; *Caspers*, te Westbroek en Achttienhoven; *Clant*, te Loosduinen; *le Coultre*, te Wormer; *van Dijk*, te Zevenhuizen; *Francken Az.*, te Waddingsveen; *Knap*, te Heeg; *Nachenius*, te Sassenheim; *Ter Haar Romenij*, te Eemnes-Binnen; *van de Velde*, te Borne; *te Winkel*, te Winkel; *Cats Wor*, te Mijdrecht.

— Te Heukelom, waar vroeger volstrekte collatieregten zijn uitgeoefend, en waar het predikantstractement *gedeeltelijk* uit 's lands kas voortkomt, heeft de kerkeraad, op grond der bekende uitspraak van den Hoogen Raad der Nederlanden, een tweetal gevormd en ter electie aan collatoren aangeboden, bestaande uit de kandidaten *J. W. G. Krol* en *W. L. Ladenius* (alphabetisch gerangschikt).

— Heeren kandidaten, die in de weldra vacerende gemeente te Overlangbroek eene predikbeurt wenschen te vervullen, worden verzocht, zich met franco brieven te adresseren aan den consulent dier gemeente, ds. *F. Meijer*, predikant te Leersum.

Antwerpen, 6 September. Ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het vertrek van den w. ew. heer *J. A. Stoop* naar Nijmegen, werd door den kerkeraad, aan welke bij beroeping, volgens synodaal besluit, eenige notabelen waren toegevoegd, heden met meerderheid van stemmen tot herder en leeraar verkozen de w. ew. heer *E. R. J. Stockfeld*, kandidaat tot de H. dienst bij het Provinciaal kerkbestuur van Overijssel.

De Reünie der Waalsche afgevaardigden heeft de navolgende nominatiën gemaakt voor de openvallende plaatsen in de Waalsche Commissie. Voor het eerst is thans over ieder kandidaat afzonderlijk gestemd en is niemand op de voordragt geplaatst, dan bij volstrekte meerderheid van stemmen:

1) ter vervanging van ds. *P. J. J. Mounier*: dd. *Mounier*, te Amsterdam; *Serrurier*, te Dordrecht; *Delprat*, te Rotterdam; *Secretan* te 's Hage; *van Hamel* te Haarlem; en *Chantepie de la Saussaije*, te Leiden.

2) Ter vervanging der ouderlingen *Rau van Gameren* en zijn secundus *Vernede*: de hh. *Vernede*, te Utrecht, *Storm van 's Gravesande*, te Rotterdam, *Koenen*, te Amsterdam; *Dijk*, te Amsterdam; *Just de la Paisières*, te 's Hage; *Focker*, te Middelburg.

3) Tot benoeming van een' secundus voor ds. *van Goens*: dd. *van Hamel*, te Haarlem; *Zubli*, te Delft; *Chavannes*, te Amsterdam; *Mounier*, te 's Bosch; *Gerlach*, te Middelburg, en *Guije*, te Groningen.

Choleraberigten.

Amsterdam, 14 Oct. Volgens officiële opgaaf zijn hier te stede van den 9den tot en met den 12den Oct. aangegeven 17, overleden 9 Cholera-lijders, zoodat van den 5den Junij tot en met den 12den October in het geheel zijn aangegeven 5234, overleden 2139.

Schiedam. Van den 5den tot en met den 12den October zijn binnen deze stad aangegeven als door de Cholera aangetast 5, overl. 7, herst. 5 personen, blijven in behandeling 5 lijders.

Burgerlijke Stand te Utrecht. Van den 7den tot den 14den Oct. zijn geboren 24; overleden 16.

— Op den 31sten Augustus l.l. bleven in de provincie Zuid-Holland in het geheel onder geneeskundige behandeling 733 Cholera-lijders. Dit aantal is gedurende de maand September met 1364 nieuwe zieken vermeerderd; hiervan zijn overleden 733 en hersteld 1097 personen, zoodat op den laatsten dier maand slechts 267 lijders onder behandeling bleven. — Wanneer men den stand dezer ziekte op den laatsten dag der maanden Augustus en September met elkander vergelijkt, komt men tot het verblijdend resultaat, dat deze ongelukkige epidemie, welke sedert een jaar in mindere of meerdere mate dat gewest heeft geteisterd en gedurende dat tijdvak bijna 9900 menschen ten grave sleepte, Gode zij dank! sterk aan het afnemen is, en men alzoo de hoop mag koesteren eerlang van dien vreeselijken geesel bevrijd te worden.

Assen, 14 October. Van Maandag tot heden is in deze gemeente 1 Cholera-lijder bijgekomen, 1 herst. 1 nog in beh. — Te Veenhuizen is de Cholera verdwenen. Den 1sten dezer was er de laatste lijder bijgekomen; van den 30sten Sept. tot den 4den dezer zijn hersteld 10, overl. 2, zijnde thans geene meer onder behandeling. — Te Koevorden, is van den 3—10den dezer slechts één Cholera-zieke bijgekomen. Drie lijders zijn nog in behandeling, van welke twee als herstellende kunnen aangemerkt worden.

Londen. Den 8sten October zijn te Londen en omtrek 69, in Engeland en Wallis 502, in Schotland 23 Cholera-sterfgevallen bekend geworden.

Den 9den October zijn te Londen en omtrek aangegeven 58, in Engeland en Wallis 297, in Schotland 32 Cholera-sterfgevallen. Gedurende de vorige week zijn te Londen geboren 1182, overleden 1290 personen.

(*Ingezonden.*)

Stoombootdienst tusschen Lemmer en Stroobos.

Het was Maandag, den 8sten dezer, dat wij, met de stoomboot *Willem II*, op de Lemmer, Amsterdam verlieten, en, na eene gevaarlijke proef om den storm te trotseren, omstreeks 1 uur het Y weder binnenliepen en onder Durgerdam ankerden. Des avonds, het weder bedarende, ligtten wij om 10 uur het anker en werd de reis andermaal ondernomen, met dat gunstig gevolg, dat wij reeds des morgens pl. m. 3 uur de Lemmer binnenliepen. Door het weder begunstigd, ging de reis op de binnen-stoomboot *Willem I* voorspoedig, tot wij, op een paar uren afstands Schulenborg genaderd, door een onaanzienlijk zeilschip werden gepraaid, op hetwelk zich eenige passagiers bevonden. Dadelijk werd gestopt, en koffers en doozen en verdere bagaadje werden op genoemde schuit overgepakt. Ons gezamenlijk nadrukkelijk protest tegen deze handelwijze baatte ons niets, en, wilden wij niet naar de Lemmer worden teruggebragt, dan moesten wij ons daaraan onderwerpen. Spoedig bevonden zich eenige vrouwen en kinderen van ons gezelschap in het akelige achteronder, te laag onder dek om overeind te kunnen zitten, terwijl de overige passagiers zich op het dek moesten behelpen, aangezien de mest (waarmede deze schuit anders scheen te varen) nog op den bodem zigtbaar was, en weinig uitlokkends aanbood. De reis op deze wijze aanmerkelijk vertraagd en veronaangenaamd zijnde, vermeent steller dezes en zijne mede-passagiers met grond over verkorting van hun regt te mogen klagen, en zulks vooral over de onheusche wijze, waarop de gedwongen overscheping door den kapitein geschiedde. Gaarne geven wij hier aan den kapitein der groote boot *Willem II* den lof, van als een bekwaam gezagvoerder te hebben gehandeld; doch het is op verzoek van zijne medepassagiers, dat steller dezes van de handelwijze des anderen gezagvoerders, in het belang van het reizend publiek, en welligt ook van de directie zelve, bij deze openlijk melding maakt.

10 Oct. 1849. K.

Te Groningen, bij C. M. van Bolhuis Hoitsema, Boekdrukker.